

Nieuwsbrief VEAN ERF Updates

Nummer 3, 2025

Redactie: mr. F.M.H. Hoens.

INHOUDSOPGAVE

Hoge Raad

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2025:315](#) 21-02-2025

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2025:265](#) 14-02-2025

[Parket bij de Hoge Raad, ECLI:NL:PHR:2025:206](#) 14-02-2025

Hof

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2025:941](#) 20-02-2025

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2025:860](#) 18-02-2025

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2025:839](#) 11-02-2025

[Gerechtshof Amsterdam, ECLI:NL:GHAMS:2025:385](#) 11-02-2025

[Gerechtshof Amsterdam, ECLI:NL:GHAMS:2025:292](#) 04-02-2025

[Gerechtshof Amsterdam, ECLI:NL:GHAMS:2025:109](#) 28-01-2025

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2025:378](#) 28-01-2025

[Gerechtshof Den Haag, ECLI:NL:GHDHA:2025:118](#) 14-01-2025

[Gerechtshof Den Haag, ECLI:NL:GHDHA:2024:2596](#) 17-12-2024

Rechtbank

[Rechtbank Overijssel, ECLI:NL:RBOVE:2025:927](#) 18-02-2025

[Rechtbank Rotterdam, ECLI:NL:RBROT:2025:1892](#) 14-02-2025

[Rechtbank Limburg, ECLI:NL:RBLIM:2025:1796](#) 12-02-2025

[Rechtbank Zeeland-West-Brabant, ECLI:NL:RBZWB:2025:807](#) 12-02-2025

[Rechtbank Gelderland, ECLI:NL:RBGEL:2025:1077](#) 12-02-2025

[Rechtbank Gelderland, ECLI:NL:RBGEL:2025:1030](#) 07-02-2025

[Rechtbank Noord-Nederland, ECLI:NL:RBNNE:2025:610](#) 05-02-2025

[Rechtbank Noord-Holland, ECLI:NL:RBNHO:2025:981](#) 04-02-2025

[Rechtbank Zeeland-West-Brabant, ECLI:NL:RBZWB:2025:477](#) 29-01-2025

[Rechtbank Noord-Holland, ECLI:NL:RBNHO:2025:857](#) 29-01-2025

[Rechtbank Gelderland, ECLI:NL:RBGEL:2025:581](#) 28-01-2025

[Rechtbank Noord-Holland, ECLI:NL:RBNHO:2025:739](#) 23-01-2025

[Rechtbank Noord-Nederland, ECLI:NL:RBNNE:2025:626](#) 22-01-2025

[Rechtbank Limburg, ECLI:NL:RBLIM:2025:1148](#) 22-01-2025

[Rechtbank Limburg, ECLI:NL:RBLIM:2025:1146](#) 22-01-2025

[Rechtbank Gelderland, ECLI:NL:RBGEL:2025:444](#) 22-01-2025

[Rechtbank Midden-Nederland, ECLI:NL:RBMNE:2025:109](#) 21-01-2025

[Rechtbank Rotterdam, ECLI:NL:RBROT:2025:2053](#) 16-01-2025

[Rechtbank Zeeland-West-Brabant, ECLI:NL:RBZWB:2025:461](#) 15-01-2025

[Rechtbank Den Haag, ECLI:NL:RBDHA:2025:2307](#) 15-01-2025

[Rechtbank Limburg, ECLI:NL:RBLIM:2025:1421](#) 15-01-2025

[Rechtbank Limburg, ECLI:NL:RBLIM:2025:1143](#) 15-01-2025

[Rechtbank Gelderland, ECLI:NL:RBGEL:2025:226](#) 15-01-2025

[Rechtbank Limburg, ECLI:NL:RBLIM:2025:92](#) 08-01-2025

[Rechtbank Gelderland, ECLI:NL:RBGEL:2024:9663](#) 24-12-2024

Antillen

[Gerecht in eerste aanleg van Curaçao, ECLI:NL:OGEAC:2025:24](#) 18-02-2025

[Gemeenschappelijk Hof van Justitie van Aruba, Curaçao, Sint Maarten en van Bonaire, Sint Eustatius en Saba, ECLI:NL:OGHACMB:2025:29](#) 18-02-2025

[Gerecht in eerste aanleg van Curaçao, ECLI:NL:OGEAC:2025:15](#) 27-01-2025

[Gerecht in Eerste Aanleg van Aruba, ECLI:NL:OGEAA:2025:18](#) 22-01-2025

[Gemeenschappelijk Hof van Justitie van Aruba, Curaçao, Sint Maarten en van Bonaire, Sint Eustatius en Saba, ECLI:NL:OGHACMB:2025:34](#) 21-01-2025

[Gerecht in Eerste Aanleg van Aruba, ECLI:NL:OGEAA:2025:22](#) 08-01-2025

Gemeenschappelijk Hof van Justitie van Aruba, Curaçao, Sint Maarten en van Bonaire, Sint Eustatius en Saba, ECLI:NL:OGHACMB:2024:275 17-12-2024

Gerecht in Eerste Aanleg van Aruba, ECLI:NL:OGCAA:2024:279 11-12-2024

RECHTSPRAAK

Neef die als gevolmachtigde van erflater namens deze een overeenkomst sloot met een vennootschap van de neef, handelde daarmee onzorgvuldig en is deswege gehouden tot schadevergoeding aan de nalatenschap.

Eiser A en gedaagde B zijn broer en zus. In 2017 heeft X, de oom van A en B, bij notariële akte een algemene volmacht gegeven aan zijn echtgenote en als zij hem niet meer kan of wil vertegenwoordigen aan A om hem te vertegenwoordigen. Nadat de echtgenote van X in 2017 is overleden, is X na opname in een ziekenhuis en verblijf in een revalidatiecentrum gaan wonen in een wooncomplex met interne faciliteiten voor zorg. Begin juli 2018 heeft een vennootschap van A een offerte uitgebracht aan X voor de levering van een eeuwigdurende licentie voor een softwarepakket voor bedrijven voor circa € 50.000. Onder de offerte staat boven de voorgedrukte naam van erflater een handtekening. Eind juli 2018/begin augustus 2018 heeft A o.m. € 50.000 overgeboekt van een bankrekening van X naar de bankrekening van Y (een handelsnaam van de vennootschap van A). In september 2018 is erflater overleden met achterlating van A en B als zijn enige erfgenamen. In eerste aanleg heeft de rechtbank het er kort en goed voor gehouden dat ofwel de handtekening onder de offerte niet van erflater is en er geen licentieovereenkomst tot stand is gekomen dan wel dat A de belangen van X niet heeft behartigd op een manier die redelijkerwijs van hem verwacht mocht worden hetgeen reden is om A te veroordelen tot vergoeding van de schade ad € 50.000. De rechtbank heeft dit bedrag vervolgens in het kader van de gevorderde verdeling op het aandeel van A toegerekend. Het hof verwerpt de grieven van A en is van oordeel dat hij als vertegenwoordiger het vermogen van X op onzorgvuldige wijze heeft beheerd. De door X aan A verleende volmacht was bedoeld om erflater (toen al 92 jaar oud) in de laatste fase van zijn leven de nodige hulp en bescherming te bieden, onder andere wat betreft het zorgvuldig beheer van zijn vermogen. X heeft A in het volste vertrouwen opdracht gegeven zijn financiële zaken te beheren. A heeft daartoe een ruime bevoegdheid gekregen tot het verrichten van rechtshandelingen namens A en volledige toegang tot zijn bankrekeningen. A had als gevolmachtigde een zware verantwoordelijkheid en grote mate van zorgvuldigheid bij het vermogensbeheer. A heeft verder onvoldoende gemotiveerd weersproken dat X aan het dementeren was en lichamelijk en psychisch achteruit ging. Mede gelet hierop valt niet in te zien hoe X op welke manier dan

ook gebaat zou kunnen zijn (geweest) bij het sluiten van deze licentieovereenkomst.

Instantie: Gerechtshof Amsterdam

Datum uitspraak: 04-02-2025

ECLI: ECLI:NL:GHAMS:2025:292

Zaaknummer: 200.324.031/01

Rechters: J. Jonkers, A.R. Sturhoofd en M.J. Alt-van Endt

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Rechtbank oordeelt dat last om appartement nimmer te verkopen aan degene die daar op grond van de VVE-overeenkomst een voorkeursrecht op heeft, voor niet geschreven moet worden gehouden omdat die last betekent dat de bevoegdheid tot vervreemding in feite is uitgesloten.

De in 2010 overleden erflaatster Y heeft in haar testament o.m. haar woning in een complex te Zwitserland gelegateerd aan stichting X, zulks met het dringende verzoek het gelegateerde gedurende vijftig (50) jaar niet te vervreemden doch zelf te exploiteren en onder de last de vruchten na aftrek van de kosten aan te wenden voor natuur- en dierenbescherming in Nederland en voorts onder de last om het gelegateerde nimmer te vervreemden aan de huidige eigenaar van de andere woning in het complex, of hun bloed- en aanverwanten tot en met de zesde graad. Tot erfgenaam benoemde zij twee goede doelen A en B, tot executeur C en aan een andere stichting D, werd opgedragen erop toe te zien dat de specifieke bestemming zou worden nageleefd en om waar nodig daartoe strekkende maatregelen te nemen en voorts om in gevallen waarin nakoming van bedoelde bestemming eventueel niet of niet meer mogelijk is, maatregelen te nemen waardoor de daaraan ten grondslag liggende bedoeling zo veel mogelijk zou worden verwezenlijkt. Stichting D verwerpt het legaat. Thans verzoeken A en B een verklaring voor recht de lasten verbonden aan het appartement voor niet geschreven gehouden te worden, dan wel deze geheel/gedeeltelijk op te heffen. De rechtbank overweegt dat de wens van Y om het appartement gedurende vijftig jaar niet te verkopen in het testament is opgenomen als dringend verzoek. A en B zijn daaraan niet gebonden. De testamentaire last om het appartement niet aan de eigenaren van het andere appartement te verkopen, terwijl die op grond van de VVE-overeenkomst een voorkeursrecht genieten én hebben laten weten het appartement te willen kopen, maakt dat de bevoegdheid om het appartement te vervreemden in feite is uitgesloten. Op grond van artikel 4:45 lid 2 BW wordt een last die de strekking heeft de bevoegdheid tot vervreemding uit te sluiten, voor niet-geschreven gehouden. De rechtbank verklaart voor recht dat de last om het appartement niet aan de andere eigenaren te verkopen voor niet geschreven wordt gehouden. De last ten aanzien van de exploitatie van het appartement is volgens de rechtbank niet objectief onmogelijk (ook niet na een eventuele verkoop van het appartement) zodat er geen reden is

deze op te heffen of te wijzigen.

Instantie: Rechtbank Midden-Nederland

Datum uitspraak: 21-01-2025

ECLI: ECLI:NL:RBMNE:2025:109

Zaaknummer: C/16/572629 / BE RK 24-16 MC

Rechters: A.M. Crouwel

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Wegens de niet-verschoonbare overschrijding van de driemaandstermijn wordt het verzoek om namens de minderjarige de nalatenschap van diens opa te mogen verwerpen, afgewezen.

Op 13 mei 2024 verzoekt A in hoedanigheid van ouder belast met het gezag namens haar kind B machtiging om de nalatenschap van C, de vader van verzoekster, te verwerpen. Na het overlijden van C in 2022 heeft A die nalatenschap op 1 mei 2023 verworpen. Net als de kantonrechter in eerste aanleg is ook het hof van oordeel dat het verzoek te laat is ingediend. Op grond van artikel 4:193 lid 1 BW kan een wettelijke vertegenwoordiger van een erfgenaam voor deze niet zuiver aanvaarden en behoeft hij voor verwerping een machtiging van de kantonrechter. De wettelijke vertegenwoordiger is verplicht een verklaring van beneficiaire aanvaarding of van verwerping af te leggen binnen drie maanden vanaf het tijdstip waarop de nalatenschap, of een aandeel daarin, de erfgenaam toekomt. Deze termijn kan overeenkomstig artikel 4:192 lid 2, tweede zin BW worden verlengd. Op grond van jurisprudentie kan de verklaring ook na die termijn nog worden afgelegd als het verzoek tot machtiging de kantonrechter maar binnen de in de wet genoemde termijn van drie maanden heeft bereikt. Heeft de wettelijke vertegenwoordiger de termijn laten verlopen, dan geldt ingevolge artikel 4:193 lid 2 BW de nalatenschap als door de erfgenaam beneficiair aanvaard. Dit brengt mee dat de nalatenschap in beginsel volgens de wet moet worden vereffend. Op grond van artikel 4:12 lid 1 jo. 4:10 lid 2 BW werd B door de verwerping door A bij plaatsvervulling als erfgenaam geroepen tot de nalatenschap van C. A heeft niet binnen drie maanden een verzoek bij de kantonrechter ingediend om de nalatenschap namens haar zoon B te verwerpen. Zij heeft haar verzoek na meer dan een jaar, op 13 mei 2024, ingediend. Daarmee heeft A haar verzoek ruimschoots buiten de termijn die artikel 4:193 lid 1 BW daaraan stelt ingediend. Dat het voor A niet duidelijk was dat zij ook namens B had moeten verwerpen is onvoldoende reden om die termijnoverschrijding verschoonbaar te vinden.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 28-01-2025

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2025:378

Zaaknummer: 200.345.979/01

Rechters: M.H.F. van Vugt, M.P. den Hollander en H. Phaff

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

De rechtbank verklaart de dochter/medeverwachter van erflater niet-ontvankelijk ter zake van de ingestelde vordering tot onderbewindstelling van het bezwaarde vermogen omdat niet kenbaar is gemaakt dat mede namens de andere verwachters werd gehandeld.

Eiseres A, haar broers en zus zijn de kinderen van erflater Q. Enig en bezwaard erfgenaam van Q is diens ongehuwde partner, gedaagde X, de vijf kinderen zijn de verwachters. X is tevens executeur. A vordert o.m. de onderbewindstelling van het bezwaarde vermogen met de benoeming van een professioneel bewindvoerder alsmede dat de kosten van het bewind ten laste van X komen en niet het bezwaarde vermogen. De rechtbank verwijst naar de artikelen 4:138 e.v. BW en constateert dat omdat A samen met haar broers en zus verwachter is, zij als zodanig is aan te merken als deelgenoot. In verband met het bepaalde in artikel 3:171 BW zijn zij ieder bevoegd tot het instellen van rechtsvorderingen ten behoeve van de gemeenschap. Het is evenwel uitgesloten dat een deelgenoot voor zichzelf een rechterlijke uitspraak verlangt ten behoeve van de gemeenschap. Dat betekent dat een deelgenoot die op eigen naam een rechtsvordering instelt ter verkrijging van een rechterlijke uitspraak ten behoeve van de gemeenschap, kenbaar zal moeten maken dat hij in zijn hoedanigheid voor de gezamenlijke, zo veel mogelijk met name te noemen deelgenoten optreedt. De rechtbank stelt vast dat A op geen enkele wijze kenbaar heeft gemaakt dat zij in deze procedure optreedt namens haar broers en zus zodat zij ter zake van de genoemde vorderingen niet-ontvankelijk wordt verklaard. Ten overvloede meldt de rechtbank dat ook als A wel ontvankelijk zou zijn geweest, er geen grond was voor onderbewindstelling. Gelet op artikel 3:221 lid 1 BW dient te worden beoordeeld of X als erfgenaam onder ontbindende voorwaarde in ernstige mate is tekortgeschoten in de nakoming van haar verplichtingen. Hoewel gebleken is dat X niet aan al haar verplichtingen heeft voldaan, is de rechtbank van oordeel dat zij niet in zodanig ernstige mate is tekortgeschoten dat dit een grond is voor onderbewindstelling van het nalatenschapsvermogen. Daarbij is in aanmerking genomen dat X redelijk snel na het verzoek van A om een boedelbeschrijving en informatie de notaris heeft geraadpleegd en hem heeft gevraagd om een notariële boedelbeschrijving op te stellen. Daarna heeft X bovendien het resterende erfdeel van A uit de nalatenschap van moeder aan haar betaald. Niet gesteld of gebleken is dat X er al eerder van op de hoogte had kunnen of moeten zijn dat dat erfdeel nog

niet geheel aan A was betaald. Daarnaast heeft X op verzoek van A diverse onderbouwende stukken overgelegd, zoals bankafschriften, de samenlevingsovereenkomst, de aangifte successierecht en de reactie van de Belastingdienst daarop. Dat de boedelbeschrijving in eerste instantie onjuist was, maakt evenmin dat sprake is van een ernstige tekortkoming omdat dit (onder meer) veroorzaakt werd door het ontbreken van de vorderingen in verband met de erfenis van moeder, waar X kennelijk niet van op de hoogte was. Het ontbreken van die vorderingen en van de inbreng van de opbrengst van het huis in de boedelbeschrijving is X niet zwaar aan te rekenen, juist ook omdat zij de notaris had ingeschakeld en op zijn deskundigheid en bekendheid met de (door diezelfde notaris opgestelde) samenlevingsovereenkomst en het testament mocht vertrouwen. Wat betreft de door X gedane schenkingen (aan haar twee eigen kinderen en aan Z, een zus van A/een kind van Q) erkent X dat zij die niet had mogen doen en dat zij nu zij daarvan op de hoogte is geen verdere schenkingen meer zal doen, maar dat zijzelf onvoldoende liquide middelen heeft om de geschonken bedragen uit haar eigen vermogen aan het bezwaarde vermogen te voldoen. X heeft ter zitting in het kader van een minnelijke regeling aangeboden om met Z af te spreken dat de schenking aan haar wordt verrekend met de vordering die Z op het bezwaarde vermogen heeft in verband met haar erfdeel in de nalatenschap van moeder om op die manier een deel van de schenking aan haar kinderen ongedaan te maken. Ook uit deze handelwijze van X blijkt dat, toen zij op de hoogte raakte van haar verplichtingen jegens A, zij daar zo goed mogelijk aan heeft willen voldoen. Op dezelfde grond als hiervoor gemeld wordt A niet-ontvankelijk verklaard in haar vordering tot ongedaanmaking van de schenkingen. De rechtbank verplicht conform artikel 3:205 lid 4 BW wel tot het toesturen van de jaarlijkse opgave, en bepaalt dat die verplichting ook moet worden nagekomen met betrekking tot de reeds verstreken jaren waarover die opgave niet is gedaan.

Instantie: Rechtbank Gelderland

Datum uitspraak: 22-01-2025

ECLI: ECLI:NL:RBGEL:2025:444

Zaaknummer: 438469

Rechters: M.M.K.J. Steketee

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

De rechtbank constateert dat het afhankelijk is van betrekkelijk geringe belangenverschillen aan wie het grafrecht van het graf waarin de dochter van de gescheiden partijen is begraven, wordt toegedeeld, en hakt vervolgens de knoop door.

A en B zijn gescheiden en de ouders van een al enige jaren geleden op vierjarige leeftijd overleden dochter. Het graf waarin de dochter is begraven is uitgegeven aan B en biedt het recht om daarin nog twee personen (bedoeld was te zijner tijd A en B) te begraven. A vordert dat B wordt veroordeeld tot meewerken aan de overschrijving van het grafrecht op A terwijl in B in reconventie vordert het onverdeeld laten dan wel toedeling aan B onder de bepaling dat geen bijplaatsingen zullen mogen plaatshebben. Omdat het vermogen van B onder bewind is gesteld en de bewindvoerder in hoedanigheid in de procedure is betrokken, overweegt de rechtbank dat niet in geschil is dat het grafrecht een voor overdracht vatbaar vermogensrecht is dat behoorde tot de huwelijksgemeenschap en dat het grafrecht niet uitsluitend onder het bestuur van A staat en dus is begrepen in de onder bewind gestelde goederen in de zin van artikel 1:431 lid 5 BW. De procedures worden dan ook terecht tegen en door de bewindvoerder q.q. gevoerd. A en B zijn het erover eens dat het grafrecht onverdeeld is gebleven in de zin van artikel 3:179 lid 2 BW. De bewindvoerder heeft artikel 3:178 lid 5 BW ingeroepen, maar aangezien A een dergelijke overeenkomst niet wil sluiten, kan het grafrecht – zo de rechtbank – niet op deze grond onverdeeld blijven. Vervolgens overweegt de rechtbank dat bij de vordering tot onverdeeld laten wellicht op de bevoegdheid van artikel 3:178 lid 3 BW is gedoeld. Zo dat het geval zou zijn, is i.c. geen sprake van onverenigbare belangen als bedoeld in dit artikellid zodat het grafrecht ook niet op deze grond onverdeeld kan blijven. De rechtbank dient dan zelf de verdeling vast te stellen. Daarbij moet zij, zoals volgt uit artikel 3:185 lid 1 BW, naar billijkheid rekening houden met de belangen van partijen en het algemeen belang. In dit verband staat voorop dat beide partijen, ieder op eigen wijze, de rechtbank ervan hebben overtuigd dat zij groot verdriet hebben van het overlijden van hun dochter en daarom veel om haar graf geven. In zoverre kan niet worden gezegd dat het belang van een van hen zwaarder moet wegen. Aan wie het grafrecht moet worden toebedeeld wordt daarmee afhankelijk van betrekkelijk geringe belangenverschillen. De scheiding maakt dat het minder voor de hand ligt dat A en B in hetzelfde graf begraven worden. Dit doet echter niet af aan hun

bedoeling om bij hun dochter begraven te worden en het gerechtvaardigde vertrouwen van A daarop. Dit belang weegt iets zwaarder dan het op zichzelf ook begrijpelijke belang van B om bij het bezoeken van het graf niet geconfronteerd te worden met de emoties rond de scheiding en het overlijden, die zullen worden opgeroepen als A daar ook begraven zou gaan worden. Verder constateert de rechtbank dat bij toedeling van het grafrecht aan B, A de rest van haar leven de voor haar belastende zekerheid heeft dat zij niet bij haar dochter begraven zal worden. Bij toedeling aan A zal B alleen in het geval A eerder dan B zal komen te overlijden worden geconfronteerd met het voor hem belastende feit dat zijn ex-echtgenote bij de dochter is begraven. Tot dat eventuele moment kan B zonder deze belasting het graf bezoeken, hij hoeft voorlopig slechts te leven met de mogelijkheid dat zijn vrees bewaarheid zal worden. Het gaat om nuanceverschillen, die ertoe leiden dat de rechtbank het billijker acht dat het grafrecht aan A wordt toebedeeld dan aan B.

Instantie: Rechtbank Gelderland

Datum uitspraak: 15-01-2025

ECLI: ECLI:NL:RBGEL:2025:226

Zaaknummer: 432739 / HA ZA 24-112

Rechters: S.J. Peerdeman

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Niet de met gezag belaste ouders maar de testamentair bewindvoerder is – zonder dat daarvoor rechterlijke machtiging is vereist – bevoegd om namens de minderjarige het aan deze toegekende legaat te verwerpen.

A en B verzoeken in hun hoedanigheid van ouders belast met het ouderlijk gezag over hun minderjarig kind C machtiging om namens C het door erflater/opa toegekende kleinkindlegaat te verwerpen. Over het legaat is een bewind ingesteld en X, de zus van A, is tot bewindvoerder benoemd. De kantonrechter verklaart A en B niet-ontvankelijk en verwijst daarbij naar artikel 1:253i lid 4 BW. Nu sprake is van een testamentair bewind is het dus testamentair bewindvoerder X die, met uitsluiting van A en B, het bewind voert over al hetgeen door C wordt verkregen en is X degene die bevoegd is om dit legaat al dan niet te aanvaarden. Het gevolg van het feit dat A en B niet het bewind voeren over het kleinkindlegaat, is dat zij een verzoek als dit niet kunnen indienen. De kantonrechter verwijst verder nog naar artikel 4:173 BW. Ten overvloede en ter voorkoming van een nieuwe door X te starten procedure, overweegt de kantonrechter verder dat de wet bovendien niet voorziet in de mogelijkheid om te verzoeken een machtiging te verlenen tot verwerping van het legaat. De kantonrechter stelt vast dat noch artikel 4:193 BW noch artikel 1:345 BW van toepassing is zodat het aan X is om te bepalen of het legaat al dan niet wordt aanvaard. Daarvoor is geen rechterlijke machtiging vereist. Het niet-aanvaarden van het legaat door X kan volgens de kantonrechter mogelijk wel leiden tot de conclusie dat sprake is van slecht bewind en daarmee tot aansprakelijkheid voor de door C geleden schade als gevolg van het niet aanvaarden van het legaat.

Instantie: Rechtbank Limburg

Datum uitspraak: 08-01-2025

ECLI: ECLI:NL:RBLIM:2025:92

Zaaknummer: 11346502 \ EZ VERZ 24-341

Rechters: N.H.J. Lafghani

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Door erfgenamen als vereffeningsgemachtigde aangewezen notaris handelde niet verwijtbaar door bij partner/niet-erfgenaam navraag te doen naar door deze laatste betaalde kosten en door na te gaan of deze vrijwillig bereid was tot afgifte van enkele aan hem gelegateerde goederen.

Klager A was de informele partner van de in 2023 overleden erflaatster B. In haar testament heeft B haar kinderen tot haar erfgenamen benoemd en aan A al haar inboedelgoederen gelegateerd. A is tevens executeur. In juli 2023 heeft een bespreking tussen notaris X en A plaatsgevonden waarin A vermeldde dat hij alle kosten van de uitvaart en grafsteen heeft betaald en deze niet vergoed wilde krijgen door de erfgenamen. X heeft aangegeven dat A alle persoonlijke bezittingen van B en bankafschriften aan de erfgenamen moet afgeven. A heeft in augustus 2023 aangegeven de executeursbenoeming niet te aanvaarden. De erfgenamen hebben de nalatenschap beneficiair aanvaard en een vereffeningsvolmacht aan X verleend. A stelt dat X niet zorgvuldig en niet onpartijdig heeft gehandeld bij de afwikkeling doordat X op een intimiderende en denigrerende wijze bij A bleef aandringen op overlegging van de facturen en betaalbewijzen van de begrafenis (inclusief grafrechten) van erflaatster en van haar grafsteen zonder A daarbij te wijzen op de consequenties, namelijk dat de erfgenamen (een deel van) de aan hem gelegateerde inboedel konden opeisen. A verwijt X verder dat deze om afgifte van diverse goederen heeft verzocht (zoals fotoalbums, trouwboekje, sieraden, de identiteitskaart en het theeservies) terwijl die goederen, gelet op het legaat, aan A toekwamen. In eerste aanleg zijn beide klachten ongegrond verklaard. Als gemachtigde van de erfgenamen was het de taak van de notaris om de omvang van de nalatenschap in beeld te brengen, en omdat de uitvaartkosten tot de schulden van de nalatenschap behoren stond het X als gevolmachtigde van de erfgenamen vrij om naar deze kosten te vragen. Ter zake van het verzoek tot afgifte van goederen heeft de notaris slechts medegedeeld dat de erfgenamen recht hebben op sommige persoonlijke eigendommen van B. Aan A is gevraagd of hij (onverplicht) bereid was om het theeservies af te staan, waarbij A nadrukkelijk geïnformeerd is dat hij hiertoe geen verplichting had. Van enige onjuiste, onrechtmatige of misleidende informatie van de kant van de notaris is dan ook niet gebleken. Het hof neemt de oordelen van de tuchtkamer over.

Instantie: Gerechtshof Amsterdam

Datum uitspraak: 28-01-2025

ECLI: ECLI:NL:GHAMS:2025:109

Zaaknummer: 200.342.166/01 NOT

Rechters: C.H.M. van Altena, J.H. Lieber en M. Bijkerk

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Langstlevende echtgenoot/enig bezwaard erfgenaam (en executeur) wordt tezamen met kind/verwachter/executeur veroordeeld tot het verstrekken van groot aantal stukken aan het overleden kind/de legitimaris.

Uit het huwelijk van de in december 2018 overleden A en B [gedaagde] zijn de kinderen C [gedaagde] en D [eiseres] geboren. A heeft D overleden, echtgenote B tot enig en bezwaard erfgenaam en executeur benoemd en C tot verwachter. D heeft in september 2023 aanspraak gemaakt op haar legitieme portie. In hoofdzaak vordert D vaststelling van die legitieme, in het incident vordert afgifte/inzage in een groot aantal stukken. D stelt ex artikel 4:78 BW recht te hebben op en belang te hebben bij (een afschrift van) alle bescheiden die zij nodig heeft voor de berekening van haar legitieme portie en dat B en C in hun hoedanigheid van erfgenaam en/of executeur verplicht zijn de gevorderde informatie, waarvan D zelf niet in bezit is, te verstrekken. D beroept zich daarnaast op artikel 843a Rv omdat zij een rechtmatig belang heeft bij het verkrijgen van de informatie. D voert aan dat B en C ondanks herhaaldelijk verzoek hiertoe, in gebreke blijven met het verstrekken daarvan. In het incident refereren B en C zich aan het oordeel van het hof, waarbij zij wel aanvoeren dat een deel van de gevraagde stukken niet meer aanwezig/op korte termijn te achterhalen is alsmede het fundamentele argument dat D geen belang heeft omdat de vordering uit hoofde van de legitieme portie op grond van het testament niet-oepsbaar is. De rechtbank is van oordeel dat zij – ondanks de woonplaats van C in Schotland – bevoegd is om van het geschil kennis te nemen, omdat A zijn laatste woonplaats in Nederland had, de nalatenschap in Nederland opengevallen is en daarom het Nederlandse recht van toepassing is. A heeft hiervoor bovendien in zijn testament wat betreft de afwikkeling van zijn nalatenschap een uitdrukkelijke rechtskeuze gedaan. Vervolgens gaat de rechtbank in op het juridisch kader van artikel 4:78 BW en artikel 843a Rv. De rechtbank constateert dat D ten aanzien van geen van de gevraagde stukken concreet en onderbouwd heeft gesteld waarom deze stukken noodzakelijk zijn. D stelt enkel dat zij belang heeft bij de stukken en dat B en C de stukken nog niet beschikbaar hebben gesteld. Omdat B en C hiertegen echter geen inhoudelijk, gespecificeerd verweer hebben gevoerd, toetst de rechtbank de gevraagde stukken en informatie aan de criteria van artikel 4:78 BW en 843a Rv en bepaalt dat o.m. moeten worden afgegeven de verklaring van erfrecht en de verklaring van

executele; een verifieerbaar overzicht van alle bezittingen (goederen) en schulden op het moment van overlijden met alle onderbouwende stukken van de verschillende bedragen zoals notariële eigendomsakten, hypotheekakten, eigendomsbewijs van motorrijtuigen, polis inboedelverzekering; een schriftelijke waardering van alle bezittingen (goederen) en schulden op de overlijdensdatum; de akte huwelijkse voorwaarden, afschriften van alle bank- en effectenrekeningen (mede) op naam van erflater over de periode tot vijf jaar voor het overlijden; een opgave van de in het verleden door erflater gedane schenkingen, voor zover deze bekend zijn; aangiften en aanslagen inkomstenbelasting; een overzicht en de polissen van alle beleggingsrekeningen, lijfrentepolissen en/of levensverzekering en/of eventuele uitgekeerde lijfrentes en levensverzekeringen en/of uitvaartverzekering, voor zover deze bekend zijn en bewijsstukken (notariële afrekeningen) waaruit verkoopopbrengsten blijken van eventuele tot de nalatenschap behorende onroerende zaken alsmede kopieën van de aangifte erfbelasting of de brief van de Belastingdienst dat geen aangifte erfbelasting hoeft te worden gedaan. Verder wordt D in de gelegenheid gesteld om in april 2025 haar vordering in de hoofdzaak te onderbouwen.

Instantie: Rechtbank Noord-Holland

Datum uitspraak: 29-01-2025

ECLI: ECLI:NL:RBNHO:2025:857

Zaaknummer: C/15/359556 / HA ZA 24-669

Rechters: J.H. Gisolf

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Inzake de door de (rechtbank in een negatieve nalatenschap benoemde) vereffenaar ingeroepen vernietiging wegens pauliana van door erflater ten gunste van diens ongehuwde partner verrichte rechtshandelingen, slaagt die partner niet in het bewijs van haar goede trouw.

Voor de feiten in deze zaak en het in januari 2024 gewezen tussenvonnis zie ERF 2024-0042. Kort en goed heeft de op verzoek van de beneficiair aanvaard hebbende erfgenamen benoemde vereffenaar X een aantal door erflater A ten gunste van zijn informele partner B verrichte rechtshandelingen buitengerechtelijk vernietigd. X vordert in essentie een verklaring voor recht dat de bedoelde rechtshandelingen rechtsgeldig zijn vernietigd dan wel dat de rechtbank deze zal vernietigen. In het tussenvonnis is B in de gelegenheid gesteld feiten en omstandigheden te bewijzen waaruit blijkt (1) dat zij op het moment van het verrichten van de rechtshandelingen niet wist noch behoorde te weten dat van de rechtshandelingen benadeling van een of meer schuldeisers het gevolg zou zijn, en (2) dat B op het moment waarop de buitengerechtelijke vernietiging van de rechtshandelingen is ingeroepen, niet ten gevolge van de overboekingen van de gelden [totaal € 30.000] was gebaat. In dat kader stelt de rechtbank voorop dat B niet met absolute zekerheid feiten en omstandigheden hoeft te bewijzen, waaruit volgt dat zij een en ander niet wist of behoorde te weten maar dat het erom gaat dat deze feiten en omstandigheden in voldoende mate aannemelijk zijn geworden op grond van de voorhanden bewijsmiddelen. In dat kader hecht de rechtbank waarde aan het feit dat B bij een rechtshandeling/betaling door A nog geen toegang had tot diens bankrekening en bij een (aantal) andere wel dus had kunnen zien dat periodieke betalingen werden verricht wegens schulden. Ten tijde van deze tweede overboeking had B dan ook kunnen en behoren te weten dat schuldeisers benadeeld zouden worden. De rechtbank heeft in het tussenvonnis overwogen dat, als B op het moment van de vernietiging niets meer van de overgeboekte bedragen tot haar beschikking had, zij niet zou zijn gebaat door de rechtshandelingen. Thans oordeelt de rechtbank dat B onvoldoende aannemelijk heeft gemaakt dat zij niet gebaat was door de overboekingen, met name omdat B onvoldoende inzicht heeft gegeven in de relevante betalingsstromen. De conclusie is dat de rechtbank verklaart dat de rechtshandelingen rechtsgeldig zijn vernietigd. Een van de vernietigde rechtshandelingen was de schenking van

een auto, en de rechtbank wijst de door X op grond van ongerechtvaardigde verrijking gevorderde vergoeding voor het gebruik van de auto af.

Instantie: Rechtbank Limburg

Datum uitspraak: 15-01-2025

ECLI: ECLI:NL:RBLIM:2025:1143

Zaaknummer: C/03/311019 / HA ZA 22-491

Rechters: V.E.J. Noelmans

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Klachten leiden niet tot cassatie in de zaak over o.m. de eventuele opzettelijke verzwijging van een gemeenschapsgoed als bedoeld in artikel 3:194 lid 2 BW en de bewijslast met betrekking tot aflossing van de al dan niet verzwegen geldlening en de stelplicht met betrekking tot opzet.

In de zaak ERF 2024-0605, waarover A-G Valk concludeerde in ERF 2025-0082, oordeelt de Hoge Raad dat de klachten niet kunnen leiden tot vernietiging van de arresten (waarin o.m. aan bod kwam de verbeurdverklaring van het aandeel in een gemeenschappelijk goed (i.c. een lening) ex artikel 3:194 lid 2 BW) en doet de zaak ex artikel 81 RO zonder nadere motivering af.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 14-02-2025

ECLI: ECLI:NL:HR:2025:265

Zaaknummer: 24/00848

Rechters: M.V. Polak, C.E. du Perron en F.J.P. Lock

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Hoewel de vereffening nog niet is afgerond stelt de rechtbank de verdeling van de nalatenschap vast nu externe schuldeisers ontbreken en bepaalt verder dat de gemachtigde op grond van een bepaling in het levenstestament geen rekening en verantwoording hoeft af te leggen.

De in 2004 overleden A was ten tijde van zijn overlijden gehuwd met B. In zijn testament stond een ouderlijke boedelverdeling krachtens welke de kinderen eiseres C en gedaagden D en E een bij het overlijden van B opeisbare vordering kregen. In 2021 is B overleden met achterlating van C, D en E als erfgenamen. C heeft die nalatenschap beneficiair aanvaard. In 2015 heeft C een aantal maanden de financiële zaken van B geregeld, D heeft op basis van een notarieel levenstestament vanaf 2016 de financiële zaken van B geregeld tot aan haar overlijden. In het levenstestament is vermeld dat D niet verplicht is tot het afleggen van rekening en verantwoording aan erflaatster of haar erfgenamen. D heeft in 2024 per bank een bedrag van € 1.880,11 overgemaakt naar C. C vordert o.m. de vaststelling van de erfdelen in de nalatenschap van A en de omvang van de nalatenschap van B. In reconventie vordert D o.m. het vaststellen van de verdeling van de nalatenschap van B, en vordert E o.m. dat C en D rekening en verantwoording afleggen. De rechtbank constateert dat de vereffening van de nalatenschap van B nog niet is voltooid, nu C stelt dat zij een vordering heeft op die nalatenschap in verband met haar kindsdeel in de nalatenschap van A. Uit artikel 4:222 BW vloeit voort dat het gedurende de vereffening niet mogelijk is dat een deelgenoot op grond van artikel 3:185 BW vordert dat de rechter de wijze van verdeling gelast of de verdeling vaststelt. Dit leidt in beginsel tot niet-ontvankelijkheid van partijen in hun vorderingen voor zover die strekken tot verdeling. In dit geval is echter voldoende aannemelijk geworden voor de rechtbank dat vorderingen van derden voor zover die hebben bestaan reeds zijn voldaan. Gelet op de mededelingen van partijen hierover tijdens de mondelinge behandeling en het tijdsverloop sinds het overlijden van B, ziet de rechtbank overeenkomstig de uitspraak van de Hoge Raad van 19 mei 2017 (ECLI:NL:HR:2017:939, ERF 2017-0108) aanleiding om de door C gestelde vordering op de nalatenschap te betrekken in de verdeling. De vordering tot het afleggen van rekening en verantwoording door C en D over het door hen gevoerde financiële beheer tijdens het leven van B wijst de rechtbank af omdat de juridische grondslag daarvoor ontbreekt. D regelde de financiële zaken van erflaatster op grond van een notarieel

levenstestament waarin is bepaald dat D niet gehouden is om rekening en verantwoording aan haar of haar erfgenamen af te leggen. E kan dit dan ook niet afdwingen. Dat D eerder uit eigen beweging rekening en verantwoording heeft afgelegd doet daar niet aan af. Een juridische grondslag op grond waarvan C zou zijn gehouden rekening en verantwoording af te leggen over het financiële beheer dat zij in 2015 voor B heeft gevoerd is evenmin gesteld of gebleken, zodat de rechtbank ook dit deel van de vordering afwijst. In de verdeling betreft de rechtbank dat D en E bedragen aan zichzelf hebben overgeboekt tijdens leven van B in het kader van de uitbetaling van het erfdeel in de nalatenschap van A, maar dat die bedragen hoger waren dan die erfdeelen zodat de nalatenschap van B deswege een vordering op hen heeft. Vervolgens gaat de rechtbank o.m. in op het al dan niet onrechtmatige karakter van een aantal andere financiële transacties en neemt deze – voor zover onrechtmatig – ook mee in de verdeling. De rechtbank stelt de omvang van de nalatenschap van B vast en overweegt dat zowel C als D de vaststelling van de verdeling van de nalatenschap heeft gevorderd. De rechtbank stelt voorop dat op grond van artikel 3:185 BW geldt dat voor zover deelgenoten over een verdeling niet tot overeenstemming komen, de rechtbank op verzoek van een van hen de wijze van verdeling gelast, dan wel dat de rechtbank de verdeling zelf vaststelt. Zij dient hierbij zowel rekening te houden met de belangen van partijen als met het algemeen belang. De betrokken partijen kunnen naar voren brengen hoe deze verdeling naar hun zienswijze moet plaatsvinden. Volgens vaste rechtspraak is de rechter daarbij echter niet gebonden aan hetgeen partijen ter zake over en weer hebben verzocht en behoeft hij niet expliciet in te gaan op hetgeen partijen aanvoeren. De rechtbank neemt bij de verdeling in onderhavige zaak in ogenschouw dat er geen externe schuldeisers (meer) zijn en dat de verdeling daardoor een interne aangelegenheid betreft en stelt deze vervolgens vast.

Instantie: Rechtbank Limburg

Datum uitspraak: 22-01-2025

ECLI: ECLI:NL:RBLIM:2025:1146

Zaaknummer: C/03/327556 / HA ZA 24-81

Rechters: E.C.M. Hurkens

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Door inwonende verzorgster van erflaatster in woning geïnvesteerd bedrag moet door erfgenaam deels op grond van ongerechtvaardigde verrijking worden terugbetaald

Appellante A was werkzaam als betaalde persoonlijk verzorgster van de in 2016 overleden erflaatster B en woonde de laatste jaren in bij B. Tot de nalatenschap behoorde een onbezwaarde woning te Curaçao. Bij testament van 2012 is geïntimeerde B tot enig erfgenaam benoemd, en bij testament van 2016 A. Dit laatste testament is in 2018 bij vonnis van het gerecht vernietigd waarbij tevens voor recht werd verklaard dat B enig erfgenaam is van erflaatster. In 2020 heeft het hof deze uitspraak bevestigd. In 2020 heeft het gerecht B veroordeeld de woning te ontruimen en de reconventionele vordering tot vergoeding (primair op grond van ongerechtvaardigde verrijking, subsidiair op grond van de redelijkheid en billijkheid) van een door haar in de woning geïnvesteerd bedrag afgewezen omdat wat betreft de investering in de woning geen sprake is van ongerechtvaardigde verrijking en A met de overgelegde bonnen en kwitanties haar stellingen niet voldoende heeft onderbouwd dan wel onvoldoende is toegelicht waarom deze kosten kunnen worden aangemerkt als schulden van de nalatenschap. In appèl voert A aan dat zij een krediet heeft afgesloten van NAF 35.000 waaruit zij kosten voor reparatie en onderhoud heeft betaald. Als gevolg daarvan is de waarde van de woning gestegen, waardoor B is verrijkt. Het hof gaat in op de voorwaarden van artikel 6:212 BW en stelt vast dat, nu B erkent dat werkzaamheden aan de woning hebben plaatsgevonden, A is verarmd. Anders dan B meent, oordeelt het hof wel dat hij is verrijkt. Daarvoor is o.m. relevant dat B de woning zonder taxatie onderhands heeft verkocht aan een bevriende relatie, zodat het hof mede uitgaat van een hogere waarde dan de verkoopprijs. Waarmee niet is gezegd dat de waardestijging volledig door de uitgevoerde werkzaamheden is veroorzaakt. Bovendien meent het hof dat voor het vaststellen van verrijking niet noodzakelijkerwijs sprake hoeft te zijn van waardevermeerdering. Het aanbrengen van verbeteringen aan de zaak van een ander, zoals in deze zaak het geval is, kan op zichzelf al een (ongerechtvaardigde) verrijking van die ander meebrengen. Zo kan bij een verbouwing van een pand door de gebruiker de eigenaar verrijkt zijn, zelfs indien dit niet tot een waardestijging van het pand heeft geleid, doordat de eigenaar zich uitgaven voor de verbouwing heeft bespaard (HR 5 september 2008, ECLI:NL:HR:2008:BD4745, NJ 2008/481).

De conclusie op grond van het voorgaande is dan ook dat uitgaven door A voor verbouwingen aan de woning, die geen normale onderhoudswerkzaamheden zijn, moeten worden aangemerkt als uitgaven die B niet heeft hoeven doen en daarom in zoverre een verrijking van B opleveren. Die kan ongerechtvaardigd zijn als er geen redelijke oorzaak ten grondslag aan ligt. In deze zaak zou – zo het hof – dat het geval kunnen zijn indien A als bezitter of gebruiker te goeder trouw zou kunnen worden aangemerkt. Het hof gaat in op de vernietiging van het testament door het gerecht in 2018, het daartegen ingestelde beroep alsmede het gedrag van B in de daaropvolgende periode en leidt daaruit af dat A gedurende de procedure in hoger beroep de woning met instemming van B bewoonde en zij kan worden aangemerkt als bezitter of gebruiker te goeder trouw. De in die periode door A ten behoeve van de woning gemaakte kosten, die B heeft bespaard, zouden dan ook (als ongerechtvaardigd) voor vergoeding in aanmerking kunnen komen. Bij de vaststelling van de schadevergoeding moet niet alleen worden gekeken naar de hoogte van de schade (verarming) en de hoogte van de verrijking, maar ook naar bijvoorbeeld het in het schadevergoedingsrecht geldende redelijkheidsvereiste, hetgeen tot een schadevergoeding leidt van NAF 10.000.

Instantie: Gemeenschappelijk Hof van Justitie van Aruba, Curaçao, Sint Maarten en van Bonaire, Sint Eustatius en Saba

Datum uitspraak: 17-12-2024

ECLI: ECLI:NL:OGHACMB:2024:275

Zaaknummer: CUR202202003 en CUR2023H00138

Rechters: E.W.A. Vonk, E.M. van der Bunt en C.J.H.G. Bronzwaer

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Te Aruba gelegen woning wordt in beginsel toegedeeld aan een van de erven, de door deze gevorderde verrekening van investering met de overbedelingsvergoeding wordt grotendeels afgewezen.

Broer/eiser A en zus/gedaagde B zijn de twee kinderen en erfgenamen van hun in 2022 ongehuwd overleden moeder. Tot de nalatenschap behoort een woning te Aruba, met daarbij gebouwd twee appartementen. De moeder woonde met B in de woning. Na het overlijden van de moeder is B in de woning blijven wonen. A woont met de vader van partijen in een van de bij de woning gebouwde appartementen en het andere appartement wordt verhuurd. A vordert de vaststelling van de verdeling van de nalatenschap waarbij diverse door hem gedane investeringen/vergoedingen moeten worden betrokken. De eis van A dat de woning en de appartementen aan hem worden toegedeeld, wordt in beginsel toegewezen nu B daartegen geen voldoende zwaarwegende bezwaren heeft aangevoerd. Anders dan A stelt, worden de door hem gestelde investeringen en onderhoudskosten niet verrekend met de door hem te betalen overbedelingsvergoeding. A legt aan deze vordering in de eerste plaats ten grondslag dat hij een afspraak heeft met de moeder, inhoudende dat hij de woning mocht overnemen, daarop vooruitlopend investeringen in de woning zou doen en dat deze investeringen bij de overname van de woning zouden worden verrekend. B heeft betwist dat deze afspraak is gemaakt. Gelet hierop had het op de weg van A gelegen zijn stelling (met concrete, voor bewijs vatbare feiten en/of omstandigheden) te onderbouwen. Dit heeft hij nagelaten. Het enkel betwisten van de betwisting van B volstaat daarvoor niet. Ook de door A ingeroepen ongerechtvaardigde verrijking gaat niet op wegens onvoldoende onderbouwing. Vervolgens gaat het gerecht in op een aantal andere verrekenposten waarvan een aantal wordt toegewezen en A van andere in de gelegenheid wordt gesteld deze te concretiseren.

Instantie: Gerecht in Eerste Aanleg van Aruba

Datum uitspraak: 11-12-2024

ECLI: ECLI:NL:OGEAA:2024:279

Zaaknummer: AUA20230202

Rechters: T.A.M. Tijhuis

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Omdat de omvang van de nalatenschap een relevante factor is bij de uitleg van een aan een legaat verbonden opeisbaarheidsclausule, houdt het gerecht de zaak aan en biedt gelegenheid daarover stukken in het geding te brengen.

In geschil is wanneer een aan legataris A toegekend legaat opeisbaar is/moet worden voldaan. In erflaters testament staat dat de ‘vordering uiterlijk zal worden voldaan bij de verkoop van de aandelen in de vennootschap X B.V.’ Het gerecht stelt dat de formulering ruimte laat voor verschil van interpretatie. Volgens eiser A is het testament duidelijk en behelst de zinsnede niet meer dan het uiterste moment waarop zijn legaat in elk geval aan hem moet zijn verstrekt, waarbij geen afbreuk wordt gedaan aan het uitgangspunt van artikel 4:125 BW dat de vordering negen maanden na het overlijden geheel opeisbaar is. Volgens gedaagden is het testament duidelijk en betekent de zinsnede dat A’s vordering pas opeisbaar is als en zodra de aandelen in X B.V. worden verkocht, waarbij volgens hen geldt dat gedaagden niet tot verkoop zijn gehouden. Het gerecht geeft de argumenten weer die zowel tegen de uitleg van A pleiten als tegen die van gedaagden pleiten. Als relevante omstandigheid bij de uitleg van het testament wordt door beide partijen de omvang van de nalatenschap genoemd. Volgens A moet die groot zijn, omdat de erflater een succesvol en vermogend zakenman was met (on)roerende zaken in binnen- en buitenland, en kon en kan het legaat worden uitgekeerd ook zonder verkoop van de aandelen in X B.V. Volgens gedaagden denkt A ten onrechte dat er veel geld is en zijn er onvoldoende middelen voor handen om zijn legaat uit te keren. Alvorens verder te beslissen wenst het gerecht te worden ingelicht over de omvang van de nalatenschap en stelt gedaagden in de gelegenheid daarvoor relevante stukken over te leggen.

Instantie: Gerecht in eerste aanleg van Curaçao

Datum uitspraak: 27-01-2025

ECLI: ECLI:NL:OGEAC:2025:15

Zaaknummer: CUR202300154

Rechters: P.E. de Kort

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Tot de nalatenschap behoort vervuilde grond, maar de kantonrechter weigert machtiging om alsnog beneficiair te aanvaarden omdat het voor de hand ligt dat bij het verkrijgen van een perceel grond nader onderzoek naar de staat van de grond wordt gedaan.

Tot de nalatenschap van erflaatster behoren o.m. een tweetal percelen. De vijf verzoekers hebben de nalatenschap zuiver aanvaard. Uit een aantal rapporten opgemaakt in de periode 1987-2011 blijkt dat de percelen verontreinigd zijn. In juli 2024 is een onderzoeksrapportage bodemverontreiniging opgemaakt met betrekking tot de percelen cultuurgrond waaruit volgt dat er een chemisch onderzoeksrapport uit 1989 en een rapport uit 2011 bestaan met de percelen als onderwerp. Deze twee rapporten zijn niet (meer) beschikbaar. In april 2024 heeft een schoondochter van erflaatster geopperd dat de percelen mogelijk verontreinigd zijn. Dit is vervolgens bevestigd door het onderzoek uit juli 2024. Uit dat rapport blijkt dat mogelijk ook aangrenzende percelen besmet zijn met de verontreiniging. Indien blijkt dat er een saneringsplicht ten aanzien van de percelen bestaat, zullen de kosten van de sanering vermoedelijk hoger zijn dan de waarde (in schone staat). Bovendien bestaat het risico dat eigenaren van de buurpercelen de erfgenamen aansprakelijk zullen stellen voor schade als gevolg van de verontreiniging van de buurpercelen. Dit alles is reden voor verzoekers om de kantonrechter te verzoeken de nalatenschap alsnog beneficiair te mogen aanvaarden. Gezien het tijdstip van de mededeling van de schoondochter is dit verzoek gedaan binnen de driemaandstermijn. De kantonrechter gaat ervan uit dat verzoekers de schuld ten tijde van de zuivere aanvaarding niet kenden en onderzoekt of zij de schuld niet behoorden te kennen. In algemene zin zullen de meeste schulden van een erflater niet als een onverwachte schuld kunnen worden aangemerkt. Op verzoekers rust een onderzoeksplicht ten aanzien van de bestanddelen van de nalatenschap om een goede inschatting van de omvang van de nalatenschap te kunnen maken. Verzoekers hebben verklaard dat zij in zijn geheel geen onderzoek hebben gedaan naar de omvang en samenstelling van de nalatenschap alvorens zij de verklaring tot zuivere aanvaarding van de nalatenschap hebben ondertekend. Deze schending van de onderzoeksplicht, zoals door verzoekers erkend, leidt tot het oordeel dat van goede trouw zoals bedoeld in artikel 4:194a BW geen sprake is. Dat verzoekers zijn afgegaan op de mededeling van de notaris dat geen aanleiding bestond aan te nemen dat de

nalatenschap negatief zou zijn, maakt het voorgaande niet anders. Verzoekers hebben geen enkel onderzoek gedaan, terwijl zij daartoe een eigen verantwoordelijkheid hebben. Verzoekers hebben bovendien verklaard dat zij op het moment van zuivere aanvaarding weliswaar wisten dat de percelen tot de nalatenschap behoorden, maar dat zij met het blote oog niet konden zien deze verontreinigd zijn. De kantonrechter is van oordeel dat het een feit van algemene bekendheid is dat niet met het blote oog zichtbaar is of grond verontreinigd is. Om die reden ligt het eens te meer voor de hand dat bij het verkrijgen van een perceel grond nader onderzoek naar de staat van de grond wordt gedaan. Het feit dat er sinds 1987 meerdere onderzoeksrapporten zijn verschenen, maakt het aannemelijk dat enig onderzoek al snel tot bekendheid met de verontreiniging van de percelen had geleid.

Instantie: Rechtbank Gelderland

Datum uitspraak: 24-12-2024

ECLI: ECLI:NL:RBGEL:2024:9663

Zaaknummer: 11215533 \ EZ VERZ 24-361

Rechters: M.J. van Lee

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

De rechtbank berekent het erfdeel van twee kinderen in nalatenschap van vooroverleden moeder alsmede hun legitieme portie in vaders nalatenschap.

Eisers A en B alsmede gedaagde/executeur C zijn de kinderen van hun in 2005 overleden moeder en in 2022 overleden vader. Moeder had in haar testament een OBV opgenomen krachtens welke de kinderen een niet-opeisbare vordering op vader hadden. Uit de ingediende aangifte erfbelasting blijkt dat de nalatenschap circa € 20.000 bedroeg. Vader heeft A en B onterfd en C tot enig erfgenaam benoemd. A en B hebben in 2022 een beroep gedaan op hun legitieme portie in vaders nalatenschap en maken tevens aanspraak op hun erfdeel uit moeders nalatenschap. De rechtbank stelt vast dat de som van de gezamenlijke erfdelen (inclusief rente) van A, B en C in moeders nalatenschap circa € 17.300 bedraagt. Vervolgens stelt de rechtbank de omvang van vaders nalatenschap en legitimaire massa vast. De rechtbank is van oordeel dat de door C verschuldigde erfbelasting niet moet worden betrokken bij de berekening van de legitimaire massa, en dat de door C opgevoerde afwikkelskosten niet kunnen worden beschouwd als kosten van de vereffening, nu geen sprake is geweest van een vereffening (geen van de in artikel 4:202 BW bedoelde gronden heeft zich voorgedaan). Indien de kosten zouden moeten worden beschouwd als kosten van de executie – C is executeur – zijn deze kosten voor de berekening van de omvang van de legitimaire massa evenmin relevant. Deze kosten behoren immers niet tot de in aanmerking te nemen schulden. De makelaarskosten merkt de rechtbank daarentegen weer wel aan als kosten van vereffening in de zin van artikel 4:7 lid 1 sub c BW. Met inachtneming hiervan berekent de rechtbank de legitieme portie van A en B met de daarover verschuldigde rente. De rechtbank veroordeelt C tot betaling binnen 14 dagen van de legitieme portie en het erfdeel uit moeders nalatenschap.

Instantie: Rechtbank Limburg

Datum uitspraak: 22-01-2025

ECLI: ECLI:NL:RBLIM:2025:1148

Zaaknummer: C/03/323693 / HA ZA 23-471

Rechters: I.M. Etman

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

De kantonrechter veroordeelt zus van erflater tot afgifte aan de kinderen van erflater van de aan haar meegegeven asbus en zegelring.

Erflater is in 2022 overleden met achterlating van twee kinderen A en B alsmede zijn zus X. In haar hoedanigheid van ouder belast met het gezag/wettelijk vertegenwoordiger van A en B vordert Q, de ex-partner van erflater, afgifte van de na de crematie aan X meegegeven asbus en zegelring van erflater. X meent dat zij als opdrachtgever tot de crematie mag bepalen wat er met de as gebeurt. De kantonrechter overweegt dat artikel 18 Wlb bepaalt dat op de aanvrager van het verlot tot crematie de plicht rust tot lijkbezorging en de asbestemming en dat dit overeenkomstig de (vermoedelijke) wens van de overledene moet plaatsvinden. Artikel 59 Wlb geeft als algemene regel dat de asbus ter beschikking wordt gesteld aan de nabestaande door of namens wie de opdracht tot de crematie is gegeven. Uit de feiten volgt volgens de kantonrechter dat het de vermoedelijke wens van erflater was dat de as bestemd was voor A en B en dat, nu X heeft verklaard niet met erflater gesproken te hebben over de bestemming van zijn as, er geen steun is voor de stelling van X dat het de vermoedelijke wens van de ex-partner van eiseres was dat zijn kinderen de as pas zouden krijgen als A 18 jaar wordt. Anders dan partijen naar voren hebben gebracht, is het bij de beoordeling van de vraag aan wie de zegelring toekomt niet van belang wat de wens van erflater was (of zou zijn geweest) nu hij zijn wensen met betrekking tot de zegelring namelijk niet op papier had vastgelegd. Een eventueel uitgesproken mondelinge wens over wat er met de ring dient te gebeuren, is vanuit een juridisch oogpunt niet van belang. De wettelijke regeling moet in dit geval worden gevolgd. De ring komt dus toe aan A en B als erfgenamen. Voor zover – zoals X stelt – door haar en Q zou zijn afgesproken dat de zoon van X de zegelring draagt/bewaart tot A 18 jaar is – hetgeen Q betwist – oordeelt de kantonrechter dat het bestaan van een dergelijke overeenkomst niet vaststaat. Ook komt de kantonrechter niet toe aan het bewijsaanbod ter zake door X omdat, zo de overeenkomst bestaat, deze inmiddels is geëindigd. De kantonrechter komt tot dit oordeel via de veronderstelling dat als er tussen partijen een afwijkende overeenkomst is gesloten over de bestemming van de zegelring, deze overeenkomst kwalificeert als een overeenkomst van bewaarneming voor bepaalde tijd, namelijk: tot het moment dat A oud genoeg is om de verantwoordelijkheid voor de zegelring te dragen. Omdat er sprake is van een overeenkomst voor bepaalde tijd kan de bewaarnemer die

recht heeft op bewaring in beginsel niet tot eerdere teruggave worden verplicht. De regeling tot teruggave is dus genuanceerder dan opgenomen in de tekst van artikel 7:605 lid 1 BW. Uit hetgeen door X ter zitting naar voren is gebracht leidt de kantonrechter af dat X van mening is dat A oud genoeg is om de verantwoordelijkheid te dragen voor de zegelring. Hij weet nu namelijk al wat de zegelring betekent. De kantonrechter is dit met X eens.

Instantie: Rechtbank Gelderland

Datum uitspraak: 07-02-2025

ECLI: ECLI:NL:RBGEL:2025:1030

Zaaknummer: 10992962

Rechters: T.M.A. Arts

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Rechtbank stelt verdeling nalatenschap en legitieme porties vast en constateert dat in verband met vermindering wegens verkrijgingen krachtens erfrecht en gift geen van de kinderen een legitiemair tekort heeft.

In deze zaak procedeert zus A tegen haar broers B en C. In een tussenvonnis heeft de rechtbank B veroordeeld tot afgifte/inzage aan A van bankafschriften en dozen met de administratie van erflaatster/moeder. In onderhavige zaak oordeelt de rechtbank over een groot aandeel vorderingen. De rechtbank stelt dat de door A gevorderde veroordeling van B tot betaling van een aantal vermeende onrechtmatige onttrekkingen van de bankrekening niet kan worden toegewezen omdat het gaat om een vordering uit onrechtmatige daad, gepleegd jegens erflaatster. Die vordering komt toe aan de nalatenschap, niet aan A. Dergelijke vorderingen moeten volgens de Hoge Raad op de voet van artikel 3:184 en 3:185 BW in de verdeling van de gemeenschap worden betrokken. Voor de bepaling van de omvang van de nalatenschap en de legitimaire massa kunnen de onttrekkingen wel relevant zijn, maar ziet de rechtbank in de contante pinopnames geen erfrechtelijk relevante onttrekkingen. De pinopnames betroffen geen ongebruikelijk hoge bedragen. B voert aan dat hij geld heeft gepind voor erflaatster en dat ook zorgmedewerkers dat deden, omdat erflaatster geld nodig had om haar dagelijkse kosten te kunnen voldoen. De rechtbank constateert op grond van de overgelegde bankafschriften dat geen pinbetalingen werden verricht, zodat aannemelijk is dat de dagelijkse uitgaven contant werden voldaan. Vervolgens stelt de rechtbank de verdeling vast waarbij de rechtbank sieraden waarvan A stelt dat deze een hogere waarde dan de getaxeerde hebben, aan A toedeelt tegen die getaxeerde waarde. In het kader van de berekening van de legitieme portie gaat de rechtbank in op de verkoop in 1990 door erflaatster aan A van haar woonhuis met bedrijfsgedeelte. Naar het oordeel van de rechtbank is erflaatster destijds een reële tegenprestatie overeengekomen met B door de koopsom voor het woongedeelte te stellen op 60% van de waarde in onbewoonde staat. Erflaatster is overigens pas in juli 2016 verhuisd naar het verzorgingshuis en heeft de woning dus nog bijna 26 jaar lang bewoond. Het beroep van A op artikel 4:66 lid 3 BW volgt de rechtbank omdat de bepaling alleen werkt als er om te beginnen sprake is van een gift, en dat is hier niet het geval. De rechtbank vervolgt met een oordeel over het al dan niet in aanmerking nemen van een

aantal giften. De rechtbank stelt dat een gift van f 20.000 aan een kleinkind niet meetelt voor de legitieme omdat niet is gesteld of gebleken dat erflaatster deze gift heeft verricht in de periode van vijf jaar voor haar overlijden. Over de kosten van onderhoud en verbouwing van de woning overweegt de rechtbank dat als erflaatster deze kosten heeft betaald, zoals A, dat niet betekent dat dit als een gift aan B moet worden beschouwd. Erflaatster bewoonde de woning namelijk zelf en zal zelf baat hebben gehad bij goed onderhoud en eventuele verbouwing van de woning. De voor een gift noodzakelijke bevoordelingsbedoeling blijkt nergens uit en A heeft daar ook niets over gesteld. Met inachtneming van een en ander stelt de rechtbank de legitimaire massa en legitieme portie vast en constateert dat in verband met de vermindering wegens verkrijgingen krachtens erfrecht en gift, geen van de drie kinderen een legitimaire aanspraak heeft.

Instantie: Rechtbank Noord-Nederland

Datum uitspraak: 05-02-2025

ECLI: ECLI:NL:RBNNE:2025:610

Zaaknummer: C/19/142019 / HA ZA 22-191

Rechters: S. van Gessel

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

De overschrijving van een auto op naam van de gebruiker was geen daad van zuivere aanvaarding en het hof oordeelt, anders dan in eerste aanleg, dat een groter deel van de door de enig erfgenaam/vereffenaar gemaakte advocaatkosten, kosten zijn in de zin van artikel 4:7 lid 1 onder c BW.

In deze zaak was A appellant/eiser de gedaagde in eerste aanleg, en waren de geïntimeerden/gedaagden C en D de eisers (zie ERF 2024-0245 en ERF 2024-0246). A handelde daarbij in zijn hoedanigheid van executeur/vereffenaar van de nalatenschap van erflaatster. Het hof heeft vlak voor de zitting kennis genomen van de omstandigheid dat A in 2023, gedurende de procedure in hoger beroep, is overleden. Ter zitting heeft B, voormalig partner van A en tevens zijn enig erfgenaam en executeur/vereffenaar van zijn nalatenschap, meegedeeld de procedure aan de kant van A op haar naam q.q. te willen voortzetten; C en D hebben daarmee ingestemd. Het hof ziet hier bij nader inzien een processuele complicatie. B is, als enig erfgenaam van A, weliswaar van rechtswege in zijn rechten en verplichtingen getreden, maar dat betekent niet dat zij ook van rechtswege is getreden in zijn hoedanigheid van vereffenaar van de nalatenschap van zijn moeder/erflaatster. Deze hoedanigheid vererft immers niet, maar eindigt door de dood van de vereffenaar (art. 4:206 lid 5 BW). Dit betekent dat B de procedure op de voet van de bepalingen van artikel 225 Rv e.v. wel kan voortzetten voor wat betreft de eigen rechten van A als erfgenaam, maar niet voor wat betreft de hoedanigheid die A had als vereffenaar van de nalatenschap van erflaatster. Dit betekent dat, anders dan ter zitting besproken, de onderhavige procedure in zoverre (in elk geval voorlopig) op naam van A zal moeten blijven staan. In verband hiermee stelt het hof partijen in de gelegenheid hierop te reageren en mee te delen of inmiddels een nieuwe vereffenaar is benoemd en, zo ja, of zij deze op de voet van artikel 118 Rv wensen op te roepen als partij in dit geding. In dat geval ligt het op de weg van B om hiervoor zorg te dragen. Van de diverse geschilpunten waar het hof zich over uitlaat is, worden enkele hierna besproken. Het eerste punt betreft de vraag of A door de verkoop van een tot de nalatenschap horende auto zuiver heeft aanvaard. De rechtbank meende van niet enerzijds omdat de waarde van de auto in de boedelbeschrijving is meegenomen en anderzijds omdat de auto inmiddels weer terug is. Hieruit volgde – zo de rechtbank – dat de verhaalsmogelijkheden voor de schuldeisers

(uiteindelijk) niet was verminderd, reden waarom het gedurende een jaar in gebruik geven van de auto aan een vriend van erflaatster niet aan te merken is als een daad van zuivere aanvaarding zoals bedoeld in artikel 4:192 BW. Het hof volgt dit oordeel. Relevant voor dit oordeel is o.m. dat A verklaard heeft dat de auto niet is verkocht, maar op naam was gezet van de derde X die deze conform de wens van erflaatster in gebruik had. X reed al voor het overlijden van erflaatster in de auto en bleef dat, op verzoek van erflaatster, doen tot aan zijn overlijden. Door deze gang van zaken hebben C en D geen enkel nadeel geleden. Dat A de auto zou hebben verkocht aan X blijkt nergens uit. Het overschrijven van het kenteken is daartoe onvoldoende, waarbij nog komt dat A daarvoor een plausibele verklaring heeft gegeven.

Vervolgens gaat het hof in op de te hanteren waarde van een tweetal percelen met daarop een woonhuis en zomerhuisje, en ziet aanleiding een nieuwe taxateur te benoemen, en biedt partijen de gelegenheid zich daarover uit te laten. Daarna gaat het hof in op eventuele in aanmerking te nemen schenkingen/giften. A is van mening dat de bewijslast van de gestelde schenking ten onrechte bij hem is gelegd en niet bij C. A is die mening toegedaan omdat C aanvankelijk in deze procedure heeft ontkend dat zij enveloppen met geld had ontvangen. Later heeft C zich op het standpunt gesteld dat het door haar ontvangen geld de terugbetaling van een lening door erflaatster aan haar zou zijn geweest. Het hof overweegt dat ingevolge artikel 150 Rv de partij die zich beroept op rechtsgevolgen van door hem gestelde feiten, belast wordt met het bewijs van die feiten. De rechtbank heeft op juiste gronden A belast met het bewijs van de schenking aan C. Tot slot volgt het hof A in zijn stelling dat hij na een tussenvonnis in 2019 alleen nog als vereffenaar is opgetreden. Het feit dat A ook erfgenaam is, maakt dat niet anders. Gesteld noch gebleken is dat die hoedanigheid tot meer of andere werkzaamheden voor zijn advocaat heeft geleid. Het enkele feit dat A belang heeft bij de uitkomst van de procedure is onvoldoende om hem in privé een deel van de advocaatkosten te laten betalen. Dat betekent dat het hof, anders dan de rechtbank, oordeelt dat van de advocaatkosten van de eerste aanleg een bedrag van circa € 25.000 als kosten van de vereffening in aanmerking dient te worden genomen.

Instantie: Gerechtshof Amsterdam

Datum uitspraak: 11-02-2025

ECLI: ECLI:NL:GHAMS:2025:385

Zaaknummer: 200.305.720/01

Rechters: A.R. Sturhoofd, J. Jonkers en M.J. Alt-van Endt

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

De rechtbank constateert dat de door erflater met zijn broer gedreven vof is ontbonden en door de broer als eenmanszaak is voortgezet, en stelt de waarde van het aandeel van de overledene in de vof vast.

Partijen zijn beiden nabestaanden van de in 2023 overleden X. Eiser A was zijn broer en executeur B was zijn partner. B is ook enig erfgenaam en executeur van de nalatenschap. A en X dreven samen een onderneming in de vorm van een vof, die door het overlijden is ontbonden. Het geschil betreft de (financiële) afwikkeling tussen partijen. De rechtbank verklaart voor recht dat de vof op de overlijdensdatum is ontbonden en dat de onderneming per die datum door A is voortgezet als eenmanszaak. Daarnaast oordeelt de rechtbank dat de waarde van het aandeel van A in de vof door de broers onderling is vastgesteld op € 90.000. A wordt veroordeeld tot betaling van dit bedrag aan B q.q. Verder gaat de rechtbank in op een aantal punten en verklaart dat de aanslagen IB/Zvw voor rekening van de vof komen, en dat de overdrachtsbelasting ten aanzien van het bedrijfspand voor rekening komt van A aan wie het pand toekomt. De belasting over de stakingswinst komt voor rekening van B q.q. A wordt verder veroordeeld tot betaling van een bedrag aan B (privé) omdat X dit bedrag privé heeft betaald ter aflossing van een lening van de vof. De rechtbank veronderstelt dat A en B de overdracht en levering van het bedrijfspand zelf in onderling overleg regelen. Dit geldt ook voor de afgifte van (persoonlijke) spullen van X en/of B die A nog onder zich heeft.

Instantie: Rechtbank Zeeland-West-Brabant

Datum uitspraak: 29-01-2025

ECLI: ECLI:NL:RBZWB:2025:477

Zaaknummer: 425340 HA ZA 24-433

Rechters: de Graauw

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Ook als in een bij kracht en gezag van gewijsde verkregen vonnis de verdeling van nalatenschappen is vastgesteld, kan op grond van artikel 3:179 lid 2 BW een nadere verdeling worden gevorderd als een of meer goederen zijn overgeslagen.

In de langlopende afwikkeling van de nalatenschappen van vader A en moeder B zijn reeds meerdere procedures gevoerd, waarvan het eerste vonnis kennelijk uit 2018 dateert. Zeer beknopt weergegeven is in ECLI:NL:RBLIM:2021:4957 (ERF 2021-0188) vastgesteld dat op de nalatenschap van de eerst overleden moeder B Nederlands recht van toepassing is en dat zij een OBV had gemaakt. De vererving van de nalatenschap van vader A wordt beheerst door Belgisch recht, de afwikkeling/verdeling door Nederlands recht. De rechtbank is ingegaan op de diverse geldende inbrengregimes en heeft vastgesteld dat door alle drie de kinderen schenkingen moeten worden ingebracht. De inbrengplichten zijn in rechte vastgesteld overeenkomstig het Nederlandse respectievelijk het Belgische erfrecht (art. 4:229 e.v. BW, art. 139 Ow NBW, art. 922 Belgisch BW). Volgens een van de kinderen hebben de andere kinderen rechten verbeurd door hun inbrengplichten in beide nalatenschappen opzettelijk te verzwijgen (art. 3:194 lid 2 BW, art. 792 Belgisch BW). Ten aanzien van een aantal (inbrengplichtige) schenkingen neemt de rechtbank opzettelijke verzwijging aan. Het betreffende kind deelt daardoor als erfgenaam niet mee in de in te brengen waarde. In ECLI:NL:RBLIM:2022:2617 stelt de rechtbank de verdeling van de nalatenschap van vader A vast en houdt daarbij rekening met de vorderingen die de kinderen/erfgenamen op hem hadden in verband met de verdeling van de nalatenschap van B, de inbrengplicht van diverse giften en een mogelijke overbedeling. Bovendien legt de rechtbank vast op welke manier van verkoop van een pand en de daaropvolgende verdeling van de verkoopopbrengst moet geschieden. In ECLI:NL:RBLIM:2023:4251 wordt de erfgenaam die in een eerder vonnis was veroordeeld tot afgifte van bankafschriften en daar nog geen gehoor aan had gegeven in de gelegenheid gesteld om – voordat de gevorderde dwangsommen worden toegewezen – aan te geven welke acties zij allemaal heeft ondernomen om de bankafschriften te verkrijgen. Verder wordt ingegaan op de af te leggen rekening en verantwoording en wordt aan een eerdere veroordeling daartoe een dwangsom verbonden. In ECLI:NL:RBLIM:2024:198 oordeelt de rechtbank dat de betreffende erfgenaam zich voldoende heeft ingespannen om de

bankafschriften te verkrijgen en deze ook heeft ingebracht. In onderhavige zaak ECLI:NL:RBLIM:2025:1421 vordert eiser op grond van artikel 3:179 lid 2 BW nadere verdeling van de gemeenschappelijke goederen die niet eerder betrokken zijn geweest bij de verdeling van de nalatenschap van vader A. De rechtbank stelt voorop dat de rechter die de verdeling vaststelt, daarin enige mate van vrijheid geniet, in die zin dat hij niet is gebonden aan hetgeen partijen over en weer hebben gevorderd en niet expliciet behoeft in te gaan op hetgeen partijen aanvoeren. Het verstrekkelijkste verweer houdt in dat de rechtbank de verdeling van de nalatenschap in 2022 reeds heeft uitgesproken en dat eiser om die reden geen vorderingen ter zake van de (wijze van) verdeling meer kan instellen. Voornoemd vonnis heeft kracht en gezag van gewijsde verkregen, nu eiser hiervan geen hoger beroep heeft ingesteld en de daarvoor geldende termijn is verstreken. De rechtbank overweegt dat het klopt dat de verdeling van de nalatenschappen in 2022 is vastgesteld. Dat vonnis heeft inderdaad kracht en gezag van gewijsde verkregen, hetgeen betekent dat de verdeling dient te worden uitgevoerd. Op grond van artikel 3:179 lid 2 BW kan echter nadere verdeling worden gevorderd indien bij een verdeling van een gemeenschap een of meer goederen zijn overgeslagen. Dit betekent dat het mogelijk is om een procedure aanhangig te maken inzake die overgeslagen goederen. Gelet hierop gaat de rechtbank voorbij aan het standpunt dat eiser het vonnis van 2022 had dienen te herroepen in de zin van artikel 382 Rv. Het is echter – zo de rechtbank – de vraag of de aangevoerde posten overgeslagen goederen betreffen of dat hierover reeds is beslist door de rechtbank in haar eindvonnis van 2022. Concluderend komt de rechtbank tot het oordeel dat de opgevorderde posten worden aangemerkt als een overgeslagen goed in de zin van artikel 3:179 lid 2 BW, zodat de rechtbank deze zal gaan beoordelen in het kader van een nadere verdeling. Ter zake van de door eiser gestelde verzwijging en verbeurte als bedoeld in artikel 3:194 lid 2 BW biedt de rechtbank gelegenheid om daarop te reageren.

Instantie: Rechtbank Limburg

Datum uitspraak: 15-01-2025

ECLI: ECLI:NL:RBLIM:2025:1421

Zaaknummer: C/03/316389 / HA ZA 23-157

Rechters: T.A.J.M. Provaas

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Kantonrechter wijst huurvoortzetting mede toe omdat artikel 8 EVRM mede het woonbelang van de betrokken minderjarige kinderen beschermt.

Gedaagde A heeft tot 2023 met erflaatster B en hun vier minderjarige kinderen samengewoond in een door eiseres X verhuurde woning. Vervolgens heeft eiseres aan zowel A als B ieder een eigen woning toegewezen. Op zijn verzoek heeft X aan A toegestaan dat Q bij hem introk, maar daarbij de voorwaarde gesteld dat Q geen medehuurder zou zijn en bij het opzeggen van de huur de woning zou moeten verlaten. A is vervolgens ingetrokken bij B om met haar en de kinderen samen te wonen in de door B gehuurde woning. Hoewel er vermoedens waren van woonfraude heeft X ingestemd met zijn verzoek de huur van de door B gehuurde woning te mogen voortzetten. Voorwaarde was daarbij dat de huur van de andere woning zou worden opgezegd en dat Q de woning zou verlaten. Nadat A de huur van 'zijn' woning heeft opgezegd, blijkt dat Q die woning niet ontruimd zodat niet aan de voorwaarden voor huurvoortzetting is voldaan. X stelt dat A zonder recht of titel de woning in gebruik heeft. A heeft feitelijk vanaf het moment dat B deze woning (via urgentieverklaring) toegewezen kreeg bij haar en hun vier kinderen heeft ingewoond. Dit terwijl hij de andere woning, die hij eveneens via een urgentieverklaring had verkregen, onderverhuurde. Gelet op deze niet weersproken stelling van A, dat hij al langere tijd in de woning verbleef met zijn partner B en hun vier minderjarige kinderen (en daarvoor ook dertien jaar lang in de vorige woning heeft gewoond met B), is naar het oordeel van de kantonrechter na het overlijden sprake geweest van de situatie als bedoeld in artikel 7:268 BW. X kan dan ook niet worden gevolgd in haar standpunt dat A op het moment van dagvaarding zonder recht of titel in de woning verblijft. De reconventionele vordering tot huurvoortzetting heeft A in de onderhavige procedure tijdig binnen de termijn van zes maanden ex artikel 7:268 lid 2 BW ingediend. Hoewel A in strijd heeft gehandeld met zijn huurovereenkomst door te onderverhuren (niet is gesteld of gebleken dat hij dit heeft gedaan voor eigen financieel gewin) en zich niet heeft gehouden aan de afspraken die X als voorwaarde had gesteld voor het aangaan van een huurovereenkomst van de woning van B, verdragen die voorwaarden zich niet met de wet. X wordt veroordeeld om met A de huurovereenkomst voort te zetten. Bij dit oordeel heeft de kantonrechter het door artikel 8 EVRM beschermde belang bij gezins- en privéleven, waaronder het woonbelang, alsmede de

andere belangen van A en de minderjarige kinderen in belangrijke mate meegewogen. Deze belangen wegen in de gegeven situatie zwaarder dan het belang van X bij ontruiming. Een huisuitzetting is voor de vier minderjarige kinderen (allen onder de tien jaar oud) een zeer ingrijpende maatregel met verstreckende gevolgen.

Instantie: Rechtbank Rotterdam

Datum uitspraak: 14-02-2025

ECLI: ECLI:NL:RBROT:2025:1892

Zaaknummer: 11452681 CV EXPL 24-31895

Rechters: C.J. Frikkee

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

A-G Valk concludeert tot vernietiging van het vonnis van het hof in de zaak over de vraag of de langstlevende geregistreerd partner van erflaatster de door deze laatste van haar ouders geleende gelden moet terugbetalen.

A-G Valk concludeert in de zaak ERF 2024-0036. In deze zaak hadden ouders A en B aan dochter C in 2009 € 40.000 ter leen verstrekt om de aankoop van een woning mogelijk te maken. Nadat die eigendomsverwerving in 2009 heeft plaatsgehad, is C in 2019 op partnerschapsvoorwaarden een geregistreerd partnerschap aangegaan met X. De in 2021 overleden C heeft X als enig erfgenaam achtergelaten. In 2021 hebben A en B de lening opgezegd en aanspraak gemaakt op terugbetaling van circa € 50.000. Net als de rechtbank is het hof van mening dat uit de feiten niet blijkt dat de overeenkomst uit 2009 geen lening maar een schenking was. Ook is er geen aanknopingspunt voor de stelling dat de aflossingen en rentebetalingen zouden worden (terug)geschonken. De A-G concludeert dat enkele van de klachten slagen. Zo beroept X zich op de regel dat een aanbod tot het leveren van tegenbewijs moet worden gehonoreerd en dat niet de eis mag worden gesteld dat dit aanbod gespecificeerd is. In het licht van die regel geeft het oordeel van het hof blijk van een onjuiste rechtsopvatting, althans is dat oordeel onbegrijpelijk. Het oordeel van het hof berust niet op de overweging dat X de inhoud van (de akte van) de geldleningsovereenkomst onvoldoende heeft betwist. Voor zover de beslissing van het hof om het bewijsaanbod van X te passeren is gebaseerd op een waardering van het bewijsmateriaal zoals in de processtukken reeds voorhanden, miskent het hof dat het X ingevolge artikel 151 lid 2 Rv vrijstaat om (nader) tegenbewijs te leveren, voordat een definitieve waardering van de bewijsmiddelen wordt gegeven. Volgens de A-G verandert de omstandigheid dat schriftelijke getuigenverklaringen van de ex-echtgenoot van C en de hypotheekadviseur in het geding waren gebracht en het hof de inhoud daarvan reeds had onderzocht, daaraan niets. Het zou mogelijk anders zijn als uit die verklaringen zou blijken dat de getuigen geen wetenschap (kunnen) hebben van voor de beslissing van de zaak relevante feiten, maar dat geval doet zich klaarblijkelijk niet voor. Het tegendeel ligt besloten in wat het hof over de schriftelijke verklaringen van de ex-echtgenoot en de hypotheekadviseur zegt. Verder neemt de A-G aan dat het hof met 'niet dienend' 'niet ter zake dienend' bedoelt, namelijk in de zin dat het bewijsaanbod ziet op feiten die niet tot

een beslissing van de zaak kunnen leiden als bedoeld in artikel 166 lid 1 Rv. Het oordeel dat dit geval zich zou voordoen, is onbegrijpelijk en komt volgens de A-G inderdaad neer op een bewijsprognose. De schriftelijke verklaringen van de ex-echtgenoot en de hypotheekadviseur gaan immers wel degelijk over een kwestie die voor de zaak potentieel van beslissende betekenis is, namelijk of mogelijk sprake is van schenking in plaats van geldlening. Uiteraard ziet ook het aanbod om hen te horen juist op die vraag. Het hof overweegt dat de ex-echtgenoot en de hypotheekadviseur niet bij het maken van de afspraken tussen A en B en C betrokken zijn geweest, maar dit neemt niet weg dat zij kunnen verklaren over wat zij van de dochter daarover hebben begrepen; ook zulke wetenschap-van-horen-zeggen komt in aanmerking. De werkelijke reden van 's hofs beslissing lijkt te zijn (althans het gelukt de A-G niet een andere reden in het oog te krijgen) dat het hof de schriftelijke verklaringen van de ex-echtgenoot en de hypotheekadviseur nog niet overtuigend vindt en veronderstelt dat dit ook met hun verklaringen als getuigen wel zo zal blijken te zijn. Welnu, dat geeft dan blijk van een onjuiste rechtsopvatting. De rechter mag niet op grond van zijn waardering van de reeds afgelegde verklaringen of de inhoud van de schriftelijke verklaringen, aan een bewijsaanbod voorbijgaan, omdat hij daarmee ten onrechte vooruit zou lopen op het resultaat van de bewijsvoering die nog moet plaatsvinden.

Instantie: Parket bij de Hoge Raad

Datum uitspraak: 14-02-2025

ECLI: ECLI:NL:PHR:2025:206

Zaaknummer: 24/01342

Rechters: W.L. Valk

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Er is grond voor het ontslag van de executeur omdat hij is ontslagen als meerderjarigenbewindvoerder van erflaatster en bovendien onvoldoende duidelijkheid heeft verschaft aan de erfgenamen over door de door hem samen met erflaatster bij de bank afgesloten lening ten behoeve van de eigendomsverwerving van een woning door de executeur.

De in 2024 overleden erflaatster A heeft haar twee kinderen B en C [verzoekers] tot erfgenaam benoemd en haar informele partner X tot executeur. Aan X is ook een keuzelegaat tegen inbreng toegekend. Met B en C is de kantonrechter van oordeel dat sprake is van gewichtige redenen die het ontslag van X als executeur rechtvaardigen. A en X hebben in augustus 2017 een overeenkomst van geldlening ondertekend met hun gezamenlijke woning Q als onderpand (hypothecaire lening) ten behoeve van woning Z die X in eigendom zou verwerven. X erkent dat A op deze manier aansprakelijk is voor de aflossing van de lening aan de bank, maar stelt dat intern, in de relatie tussen hen onderling, hij volledig draagplichtig is en er dus geen risico bestaat op een vordering van de bank op A of haar erven. X is bereid er bij de bank zorg voor te dragen dat A, althans B en C, uit de hypothecaire zekerheidsstelling wordt/worden ontslagen. X stelt dat de bank daarvoor een verklaring van erfrecht eist, maar hij heeft nog geen verklaring van erfrecht aangevraagd, althans hij heeft B en C niet op de hoogte gehouden van de inspanningen die hij daartoe heeft verricht. X heeft ook de brief van de notaris die hij stelt te hebben – waarin staat dat nog geen verklaring van erfrecht kan worden afgegeven – niet aan B en C overhandigd of in deze procedure overgelegd. X heeft zijn stelling dat er geen nadeel was voor A omdat hij alle rente en aflossingen betaalde niet nader onderbouwd, bijvoorbeeld met bankafschriften. X heeft op deze manier onvoldoende gedaan om de zorgen weg te nemen over de gang van zaken met betrekking tot de hypotheekverhoging ten aanzien van de gezamenlijke woning Q. Daarnaast speelt dat X vanwege het onvoldoende verschaffen van informatie als medebewindvoerder over het vermogen van A is ontslagen. Hij had zich er dus bewust van moeten zijn dat er meer transparantie van hem verwacht mocht worden bij het uitoefenen van beheertaken. Desondanks volstaat hij met het standpunt dat hij de uitkomst van het financiële onderzoek

afwacht alvorens hij zal overgaan tot het opstellen van een boedelbeschrijving. Daarmee heeft hij zijn taken als executeur onvoldoende uitgevoerd en dat maakt dat er bij B en C een diepgaand niet aanstonds weg te nemen wantrouwen in de executeur is ontstaan en dit wantrouwen is gebaseerd op concrete en objectieve feiten.

Instantie: Rechtbank Noord-Holland

Datum uitspraak: 04-02-2025

ECLI: ECLI:NL:RBNHO:2025:981

Zaaknummer: 11294069 \ EJ VERZ 24-288

Rechters: M.C. van Rijn

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Het enkel vermelden van een vordering op een kind in een testament volstaat niet voor het bewijs daarvan.

In hun testamenten hebben de in 2021 overleden vader en in 2023 overleden moeder hun zoon X [gedaagde] onderfd en hem een legaat ter grootte van zijn legitieme portie toegekend. In het testament van vader is verder vermeld dat hij een vordering van € 100.000 op X heeft. In geschil is of daadwerkelijk sprake is van bedoelde vordering en de omvang daarvan. De rechtbank komt tot de conclusie dat eisers niet zijn geslaagd in het bewijs van het bestaan van de vordering. Van een door hen ingebrachte verklaring betwist X dat deze verklaring van hem afkomstig is en hij stelt dat het niet zijn handschrift is; het document is überhaupt niet ondertekend en de naam van zijn vriendin/vrouw is verkeerd gespeld. Eisers hebben geen concreet bewijs aangeboden ter onderbouwing van hun stelling zoals een grafologisch onderzoek. Ook een handgeschreven verklaring van vader, het testament van vader en passages uit het dagboek van vader zijn niet voldoende voor de conclusie dat vader en moeder dus een vordering op X hadden. Weliswaar is in het testament van vader genoemd dat hij een vordering van 100.000 heeft, maar het enkel noemen van de vordering heeft niet tot gevolg dat hierdoor de vordering ook ontstaat. Dat het in een notariële akte is opgenomen, doet daaraan niet af. Het blijft een eenzijdige verklaring van vader. Ook de handgeschreven en niet-ondertekende verklaring van vader en zijn dagboek leveren onvoldoende onderbouwing op. Ook de door de accountant opgestelde eerste opzet van de waarde van de nalatenschap volstaat daarvoor niet, omdat deze zich enkel heeft gebaseerd op het testament van vader en de handgeschreven verklaring van vader.

Instantie: Rechtbank Noord-Nederland

Datum uitspraak: 22-01-2025

ECLI: ECLI:NL:RBNNE:2025:626

Zaaknummer: C/18/234479/ HA ZA 24-114

Rechters: M. Griffioen

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

De kantonrechter oordeelt dat een onderhandse brief van erflater niet voldoet aan de vormvoorschriften van een uiterste wil en dat in een voor het overlijden ondertekend onderhands stuk geen afstand van een nalatenschap kan worden gedaan.

Broer A [gedaagde] en zus B [eiseres] zijn in geschil over de afwikkeling van de nalatenschap van hun vader en de vraag of A geld op een bankrekening mocht uitgegeven. A vindt dat hij dit mocht doen op grond van een door zijn echtgenote op verzoek van zijn vader geschreven en door de vader ondertekende brief van juli 2022. Op basis van deze brief meent A dat hij alleen mocht beschikken over de bankrekening van de vader en hij niets met B hoeft te delen of aan haar hoeft te betalen. Dit strookt volgens hem ook met de inhoud van de brief van B van september 2007, waarin zij afzag van de nalatenschappen van de ouders. De kantonrechter verwijst naar de vormvoorschriften bij testamenten en de ordening van het erfrecht bij versterf en stelt vast dat het door H overgelegde document van de vader van juli 2022 geen notariële akte is noch een aan een notaris in bewaring gegeven onderhandse akte. Of sprake is van een codicil behoeft geen bespreking, nu de vordering zich in dit geding beperkt tot het banktegoed en een codicil daar geen betrekking op kan hebben. Volgens de kantonrechter kan de brief van juli 2022 niet als uiterste wilsbeschikking in de zin van de wet worden opgevat zodat de erfopvolging wordt bepaald aan de hand van het wettelijk stelsel van erfopvolging met als gevolg dat A en B samen gerechtigd zijn tot vaders nalatenschap. Los van de strekking van de brief van B van september 2007 kan op grond van artikel 4:190 lid 2 BW een erfgenaam niet voorafgaand aan het openvallen van de nalatenschap een beslissing nemen over het verwerpen van een nalatenschap. Vervolgens stelt de kantonrechter dat, hoewel A de informatie over het banktegoed aan B had moeten verschaffen, dit onvoldoende is om tot een opzettelijk verzwijgen als bedoeld in artikel 3:194 BW te oordelen. A verkeerde in de veronderstelling dat hij geen informatie aan B hoefde te verstrekken, omdat hij dacht dat zij afstand had gedaan van de nalatenschap en – volgens de kantonrechter – te goeder trouw meende dat de brief van juli 2022 een rechtsgeldige wilsbeschikking was. De kantonrechter wijst de door B gevorderde partiële verdeling van de nalatenschap toe.

Instantie: Rechtbank Overijssel

Datum uitspraak: 18-02-2025

ECLI: ECLI:NL:RBOVE:2025:927

Zaaknummer: 11281548 \ CV EXPL 24-1738

Rechters: A. Smedes

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

In een nalatenschap die negatief wordt als het legaat aan de erfgenaam/partner wordt afgegeven, is afgifte door en aan de partner/executeur mogelijk omdat en onder voorwaarde dat deze de schulden van de nalatenschap overneemt.

De in december 2020 overleden erflater had drie kinderen, namelijk eiser/partij A en gedaagden/partijen C en D, alsmede een partner, gedaagde/partij B met wie hij een samenlevingscontract had gesloten. Hij was ongehuwd ten tijde van zijn overlijden. In zijn testament heeft erflater zijn drie kinderen en B benoemd tot erfgenamen en B benoemd tot executeur en afwikkelingsbewindvoerder. Zij allen hebben de nalatenschap beneficiair aanvaard. Ook heeft B haar executeursbenoeming aanvaard. In de opgemaakte verklaring van erfrecht staat geen verwijzing naar een ruimschootsverklaring. In het testament heeft erflater een legaat opgenomen van zijn woning en inboedel die vrij van inbreng en schulden aan B toekomen. Daarnaast is als testamentaire last opgelegd om de nalatenschap te verdelen als ware er een wettelijke verdeling. B heeft het legaat aanvaard en de woning moet dan ook aan haar worden geleverd. Omdat de nalatenschap zonder de woning meer schulden dan bezittingen bevat, heeft dit als gevolg dat er niets overblijft voor de erfgenamen. De rechtbank begrijpt dat dit voor A en zijn (niet verschenen zussen C en D) een vervelende situatie oplevert, waarin zij niets ontvangen uit de erfenis van hun vader. Maar het legateren van een woonhuis aan een partner is een gangbare juridische constructie, waardoor B in de woning kan blijven wonen, zonder dat zij daarvoor eigen financiële middelen moet inbrengen. De rechtbank volgt A niet in zijn stelling dat uit het testament volgt dat de aanvaarding van de nalatenschap tot gevolg heeft dat B geen recht meer heeft op het legaat. Het testament bevat verder én het legaat én de testamentaire last. Dit kan naast elkaar bestaan en is ook niet ongebruikelijk. Inmiddels is tussen partijen niet in geschil dat de nalatenschap, na afgifte van het legaat aan B, niet toereikend is om alle schuldeisers te voldoen. Daarbij maakt de rechtbank aantekening dat de schulden blijkens de boedelbeschrijving een hypothecaire lening voor de woning betreffen en een vordering in rekening-courant met een geldlening van een besloten vennootschap waarvan de aandelen tot de nalatenschap behoren. Omdat de nalatenschap negatief is, eindigt in principe de taak van de executeur. De rechtbank oordeelt dat B desondanks bevoegd is om het legaat af te geven onder de voorwaarden opgenomen in

de concept-notariële akte tot afgifte van het legaat zoals opgesteld door de notaris. In de conceptakte is opgenomen dat B het legaat aanvaardt onder de voorwaarde dat zij de schulden van de nalatenschap voor haar rekening neemt. De waarde van het legaat, de woning, is ruimschoots voldoende om de schulden van de nalatenschap te kunnen voldoen. Hiermee wordt voldaan aan het bepaalde in artikel 4:120 BW dat bepaalt dat schulden uit legaten worden achtergesteld bij de andere schulden van de nalatenschap en worden verminderd voor zover de omvang van de nalatenschap niet toereikend is om de schulden te voldoen. Dit is ook in lijn met de strekking van artikel 4:202 BW, namelijk om de executeur zo lang mogelijk zijn taak te laten uitoefenen, zodat de nalatenschap wordt afgewikkeld volgens de wens van erflater. De rechtbank acht B dan ook als executeur en afwikkelingsbewindvoerder bevoegd om haar taak uit te voeren en het legaat af te geven. Daarbij dient ze er dus wel voor te zorgen dat de schuldeisers van de nalatenschap worden voldaan (zie ECLI:NL:RBROT:2020:11129). Nu het testament een quasiwettelijke verdeling bevat, hoeft de rechtbank niet in te gaan op de stelling van A dat hem een wilsrecht toekomt zoals bedoeld in artikel 4:21 BW.

Instantie: Rechtbank Den Haag

Datum uitspraak: 15-01-2025

ECLI: ECLI:NL:RBDHA:2025:2307

Zaaknummer: C/09/669017 HA ZA 24-565

Rechters: A.C. Bordes

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Net als de rechtbank oordeelt het hof dat het testament, anders dan de arts stelt, niet complex was en dat erflaatster wilsbekwaam was.

In eerste aanleg (ERF 2021-0364) oordeelde de rechtbank dat het testament van erflaatster geldig was hoewel een gespecialiseerde arts (achteraf) tot de conclusie kwam dat zij op grond van haar niveau van functioneren, vanwege haar dementie en gedragskenmerken feitelijk wilsonbekwaam was. Daarbij speelde een rol dat het volgens de arts geen heel eenvoudig testament betrof en erflaatster in een kwetsbare en afhankelijke positie verkeerde en onder directe invloed stond van haar broer A aan wie zij haar woning legateerde. De rechtbank acht het testament, anders dan de arts, niet ingrijpend en niet complex. Het enkele feit dat de ene erfgenaam (veel) meer krijgt dan de andere erfgenaam, is onvoldoende om te oordelen dat een testament wel ingrijpend en complex is. Volgens de rechtbank was erflaatster voldoende wilsbekwaam om dit testament te maken. Van slechte bedoelingen of handelingen van A is ook niet gebleken. In de tussenuitspraak (ERF 2024-0055) oordeelde het hof vervolgens dat op appellanten/de andere broers en zus de bewijslast rust om te bewijzen dat erflaatster op het moment van het passeren van het testament vanwege haar mogelijke geestelijke stoornis de gevolgen van haar testament en de daarbij betrokken belangen niet kon overzien. Nu appellanten naar het oordeel van het hof hadden voldaan aan hun stelplicht en zij een voldoende specifiek bewijsaanbod deden, liet het hof hen toe tot het leveren van bewijs. Wel ging het hof, in elk geval in dat stadium van de procedure, niet over tot benoeming van een deskundige. Thans oordeelt het hof dat de rechtbank het bij het juiste einde had. Relevant daarbij was o.m. dat de arts erflaatster niet zelf heeft gesproken (en dus geen specifiek onderzoek heeft kunnen verrichten) en de uitgebreide verklaring van de notaris, die erflaatster in een aantal gesprekken zelf had gezien en gesproken, ook op de dag dat het testament werd gepasseerd. Ook het eerdere testament was door hem gepasseerd. De notaris heeft erflaatster meerdere keren gedurende langere tijd een-op-een gesproken in een afgesloten ruimte. De notaris heeft daarbij het stappenplan voor de beoordeling van de wilsbekwaamheid gehanteerd en de nodige controlevragen gesteld om te beoordelen of van een van de indicatoren in dat stappenplan sprake was. Erflaatster woonde zelfstandig, zag er verzorgd uit en haar huis was netjes bijgehouden. Het gesprek met haar was wederkerig en open. De enige indicatoren voor de notaris waren de leeftijd van erflaatster en dat de afspraak niet door

erflaatster zelf was gemaakt. Erflaatster wist weliswaar niet precies wat resteerde na het legaat van het huis aan geïntimeerde A, maar zij realiseerde zich volgens de notaris wel dat een groter deel van de erfenis naar hem zou gaan.

Instantie: Gerechtshof Den Haag

Datum uitspraak: 17-12-2024

ECLI: ECLI:NL:GHDHA:2024:2596

Zaaknummer: 200.308.970/01

Rechters: E.A. Mink, J.M. van de Poll en A.A.F. Donders

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Niet door de bewindvoerder gesloten huurovereenkomst met betrekking tot een door het gerecht in het kader van een beheerregeling ingesteld bewind, wordt vernietigd wegens bedrog.

In deze langdurig onverdeeld gebleven Curaçaose nalatenschap zijn reeds diverse procedures gevoerd. In een daarvan is in de uitspraak een beheerregeling getroffen met onderbewindstelling van de tot de plantage behorende gronden, waarbij de stichting X tot bewindvoerder is benoemd zodat alleen de stichting nog bevoegd zal zijn tot het innen van huurgelden van de verhuurde percelen op de plantage. Kort en goed oordeelt het hof thans dat een in strijd daarmee gesloten huurovereenkomst wordt vernietigd wegens bedrog.

Instantie: Gemeenschappelijk Hof van Justitie van Aruba, Curaçao, Sint Maarten en van Bonaire, Sint Eustatius en Saba

Datum uitspraak: 18-02-2025

ECLI: ECLI:NL:OGHACMB:2025:29

Zaaknummer: CUR2023H00216

Rechters: E.M. van der Bunt, C.J.H.G. Bronzwaer en E.W.A. Vonk

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

De rechtbank gaat in op de gevolgen van een door een meerderjarigenbewindvoerder in gang gezette procedure als de rechthebbende overlijdt en de advocaat van de bewindvoerder zich aan de zaak onttrekt.

Deze zaak betreft een geschil over een door X in 2017 ondertekende overeenkomst waarin X zich borg stelt voor hetgeen gedaagden 1 en 2 aan Y schuldig zijn. In 2021 is het vermogen van X onder bewind gesteld en is A tot bewindvoerder benoemd. Kort en goed heeft A na daartoe in hoedanigheid te zijn aangesproken een bedrag voldaan aan Y en is A uiteindelijk een procedure gestart tegen gedaagden tot betaling van het uit hoofde van de borgstelling betaalde bedrag. Daarna is X overleden. Gedaagden 1 en 2 hebben zich op het standpunt gesteld dat A niet-ontvankelijk dient te worden verklaard, omdat X is overleden en de erfgenamen zich niet in de procedure hebben gesteld. Bovendien is gedaagde 1 zelf een van de erfgenamen. Hierover overweegt de rechtbank dat A haar hoedanigheid als bewindvoerder heeft verloren, omdat het bewind is geëindigd (de schorsingsgrond van artikel 225 lid 1 onder c Rv) door het overlijden van X. De toenmalige advocaat van A heeft ook verzocht om de procedure te schorsen, waartegen gedaagden bezwaar hebben gemaakt en vervolgens bij rolbeslissing is geoordeeld dat de aanzegging tot schorsing ongeldig is en zonder rechtsgevolg blijft. De akte vermeldt niet wie de belanghebbenden zijn. De procedure is daardoor voortgezet op naam van de oorspronkelijke partij. Dit leidt niet tot niet-ontvankelijkheid van de eisende partij. Partijen zijn in de gelegenheid gesteld om zich uit te laten hoe zij de verdere voortzetting van de procedure zien. A heeft laten weten dat zij zich niet gemachtigd ziet om de procedure voort te zetten, omdat het bewind is geëindigd en het beheer van de nalatenschap is overgedragen aan de erfgenamen. De erfgenamen zouden de procedure niet willen voortzetten. De advocaat van de bewindvoerder heeft zich aan de zaak onttrokken en er heeft zich geen nieuwe advocaat gesteld. De mondelinge behandeling heeft vervolgens plaatsgevonden waarbij alleen gedaagden zijn verschenen. De onttrekking van de advocaat leidt – zo de rechtbank – niet tot niet-ontvankelijkheid van de eisende partij. Dit heeft evenmin tot gevolg dat de procedure wordt geschorst. Het heeft enkel tot gevolg dat A geen proceshandelingen meer kan verrichten. De procedure is, kortom, voortgezet op naam van de oorspronkelijke eisende partij. De rechtbank zal daarom een oordeel moeten geven over de vordering zoals die bij

dagvaarding is ingesteld. De rechtbank beoordeelt vervolgens de zaak inhoudelijk en wijst de vorderingen af.

Instantie: Rechtbank Zeeland-West-Brabant

Datum uitspraak: 15-01-2025

ECLI: ECLI:NL:RBZWB:2025:461

Zaaknummer: C/02/415147 / HA ZA 23-556 (E)

Rechters: R.M.M. van den Heuvel

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Op grond van uitzonderlijke omstandigheden is het naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar dat erfopvolging van de nalatenschap van erflater geschiedt volgens het versterferfrecht en dient deze te geschieden volgens het concepttestament.

In een geschil over de vraag of de nalatenschap moet worden afgewikkeld conform een (niet-verleden) concepttestament overweegt de rechtbank dat behoudens uitzonderingen die in deze zaak niet aan de orde zijn, artikel 4:94 BW bepaalt dat een uiterste wil alleen kan worden gemaakt bij een notariële akte of bij een aan een notaris in bewaring gegeven onderhandse akte. Deze bepaling strekt ertoe dat de notaris ten tijde van het passeren van de akte kan controleren of de inhoud van de akte overeenstemt met de wil van erflater. De notariële akte waarborgt dus dat deze de wil van erflater correct weergeeft. Volgens artikel 4:109 lid 1 BW is een uiterste wil nietig, indien daaraan de vereiste ondertekening door de erflater ontbreekt. Het concepttestament is geen notariële akte en is evenmin bij de notaris in bewaring gegeven. Daarmee staat vast dat het concepttestament niet kwalificeert als een uiterste wil in de zin van de wet. Dit heeft tot gevolg dat de nalatenschap van erflater in beginsel volgens het versterferfrecht moet worden afgewikkeld. De vraag is of het beroep van eisers X op artikel 6:lid 2 BW hierin verandering brengt. De rechtbank verwijst naar eerdere overwegingen van het Hof Amsterdam in zijn arrest van 3 december 2024 (ERF 2025-0092).

Uit de feiten en omstandigheden staat voor de rechtbank vast dat erflater het voornemen had zijn uiterste wil te laten vastleggen in een notariële akte en dat dat voornemen uitsluitend niet tot uitvoering is gekomen als gevolg van zijn onverwachte overlijden. Tijdens zijn eerste gesprek met de notaris op 25 augustus 2023 heeft erflater zijn wensen met betrekking tot zijn uiterste wil met de notaris besproken, waarna zij hem op 18 september 2023 de ontwerpakte heeft gestuurd. Het concepttestament heeft hij op 5 maart 2024, dus in het zicht van het huwelijk, aan de notaris geretourneerd met de tekst dat dat erflater wil vastleggen dat zijn vermogen bij sterfte overgaat naar zijn aanstaande echtgenote X, maar niet naar haar zoon als X zou overlijden. Kort voor de datum waarop erflater in het huwelijk zou treden, is hij overleden. Ter zitting heeft X verklaard dat erflater aanvankelijk financieel niet in staat was de kosten van de notaris te dragen en dat daarom na 18 september 2023 geruime tijd is verstreken

alvorens erflater het concepttestament aan de notaris heeft geretourneerd zonder een afspraak te maken voor het passeren van de notariële akte. Voor de beantwoording van de vraag of het concepttestament de uiterste wil van erflater correct weergeeft, acht de rechtbank van belang dat X in de ontwerpakte als enig erfgenaam is opgenomen. De in het concepttestament opgenomen doorhalingen en correcties hebben daarop geen betrekking en erflater heeft dus geen blijk gegeven van een wens die erfstelling aan te passen (integendeel: in de rechterkantlijn van het concepttestament staat bij die erfstelling een krul) en er is dan ook geen enkele aanleiding, mede in het licht van het voorgenomen huwelijk, eraan te twijfelen dat die erfstelling overeenkomstig de wil van erflater is. In de ontwerpakte is sprake van een zgn. tweetrapsmaking. Volgens de ontwerpakte is de verwachter ‘Stichting Prins Bernahard Cultuurfonds’. Volgens X kwam dat ‘uit de koker van’ de notaris. Tot de in het concept door erflater doorgevoerde correcties behoort de doorhaling van die verwachter en de naam van een andere stichting. In de ontwerpakte was verder een drietal legaten opgenomen. Deze zijn in het concepttestament doorgehaald met vermelding van het woord ‘vervallen’ in de linkerkantlijn. Het concepttestament bevat nog enkele aanpassingen, die volgens de rechtbank geen aanleiding tot twijfel geven over de vraag of het concepttestament overeenkomstig de wil van erflater is. De notaris heeft tijdens de mondelinge behandeling als informante verklaard dat zij de absolute overtuiging heeft (‘uit de grond van mijn hart’) dat het concepttestament de wil van erflater weergeeft. Voor de beantwoording van de vraag of het concepttestament de uiterste wil van erflater correct weergeeft, kent de rechtbank – gezien de verklaring daarover van X – geen betekenis toe aan het tijdsverloop sedert 18 september 2023. De rechtbank concludeert dat vaststaat dat het concepttestament de wil van erflater correct weergeeft. De rechtbank heeft ook de overtuiging dat erflater een notariële akte bevattende die uiterste wil zou hebben doen passeren indien hij niet voortijdig zou zijn overleden. Onder deze naar het oordeel van de rechtbank uitzonderlijke omstandigheden is het naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar dat erfopvolging van de nalatenschap van erflater geschiedt volgens het versterferfrecht en dient deze te geschieden volgens het concepttestament.

Instantie: Rechtbank Gelderland

Datum uitspraak: 12-02-2025

ECLI: ECLI:NL:RBGEL:2025:1077

Zaaknummer: 44089

Rechters: O. Nijhuis

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

De executeur is privaatief vertegenwoordiger van de erfgenamen en de verweerders in cassatie zijn niet-ontvankelijk in hun cassatieberoep voor zover dit is gericht tegen de gezamenlijke erfgenamen van erflater.

Behalve het overlijden van een van de procespartijen heeft deze zaak geen direct erfrechtelijke aanknopingspunten. L, S en (de tijdens de procedure overleden) W zijn broers en ieder voor een derde deel eigenaar van drie percelen grond. In deze procedure heeft W verdeling gevorderd van de percelen en heeft het hof een tussenarrest gewezen en bepaald dat tegen dit arrest cassatieberoep mogelijk was. Daarna is W overleden. L en S hebben het cassatieberoep gericht tegen K in zijn hoedanigheid van executeur in de nalatenschap van W en tegen de gezamenlijke erfgenamen van W. De toedeling van de percelen aan L en S is onaantastbaar en het geschil betreft daarmee nog de omvang van de overbedelingsvordering die thans behoort tot de nalatenschap van W. K is executeur en afwikkelingsbewindvoerder en vertegenwoordigt gedurende zijn beheer bij de vervulling van zijn taak de gezamenlijke erfgenamen in en buiten rechte. De executeur treedt daarbij op als privaatief vertegenwoordiger van de erfgenamen. Dat betekent dat K in deze cassatieprocedure de erfgenamen vertegenwoordigt. L en S zijn daarom niet-ontvankelijk in hun cassatieberoep voor zover dit is gericht tegen de gezamenlijke erfgenamen van W. De Hoge Raad geeft verder uitleg over artikel 679 Rv dat een beperkte strekking heeft in de zin dat artikel 679 lid 2 Rv niet impliceert dat het oordeel van de benoemde deskundige bindend is. Ook biedt artikel 679 Rv de rechter niet de optie om te bepalen dat het oordeel van de deskundige bindend zal zijn als partijen dat niet zijn overeengekomen.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 21-02-2025

ECLI: ECLI:NL:HR:2025:315

Zaaknummer: 23/03992

Rechters: T.H. Tanja-van den Broek, A.E.B. ter Heide, S.J. Schaafsma, G.C. Makkink en K. Teuben

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Hoewel het gerecht vanwege onvoldoende spoedeisend belang niet aan een inhoudelijk oordeel toekomt, overweegt het o.m. ten overvloede dat de meeste stemmen gelden niet geldt bij een verdeling.

In deze zaak zijn eisers A en B tezamen met gedaagde C als erfgenamen gerechtigde tot o.m. een woning. In kort geding vorderen A en B dat C de woning ontruimt omdat de woning door A, B en C is verkocht. Het gerecht is van oordeel dat A en B hun spoedeisend belang onvoldoende aannemelijk hebben gemaakt omdat zij alleen maar aanvoeren dat zij vrezen dat de koper hen aansprakelijk zal stellen als de koopovereenkomst niet wordt uitgevoerd. Het gerecht komt dus niet toe aan een inhoudelijk oordeel over het verweer van C dat zijn instemming/handtekening onder de koopovereenkomst gebrekkig is gegeven, omdat hij dronken was toen hij tekende. Als hij nuchter was geweest, zou hij nooit hebben getekend. Ten overvloede overweegt het gerecht dat de vraag voorligt of A en B in dit kort geding onvoldoende aannemelijk hebben gemaakt dat het verweer van C niet opgaat. Interessant is vooral de overweging van het gerecht dat het standpunt van A en B ook zo kan worden begrepen dat de woning moet worden verkocht omdat zij dat beiden willen, en alleen C tegen is. Het gerecht volgt dit standpunt niet omdat het bij een verdeling niet gaat om ‘de meeste stemmen gelden’.

Instantie: Gerecht in Eerste Aanleg van Aruba

Datum uitspraak: 22-01-2025

ECLI: ECLI:NL:OGEAA:2025:18

Zaaknummer: AUA202404504 KG

Rechters: J. Brandt

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Het gerecht ziet geen aanleiding om te twijfelen aan door benoemde deskundige bepaalde waarde van een perceel te Aruba en stelt over- en onderbedeling vast.

In het kader van de verdeling van een in het geding zijnde verdeling van een nalatenschap ziet het gerecht geen grond of aanleiding om te twijfelen aan de betrouwbaarheid en de deskundigheid van de door het gerecht benoemde deskundige. In het licht daarvan ziet het gerecht evenmin grond of aanleiding om te twijfelen aan de betrouwbaarheid en juistheid van het door de deskundige uitgebrachte rapport. Dat brengt mee dat het gerecht de inhoud van dit rapport tot de zijne maakt. Daarmee komt vast te staan wat de voor de verdeling van de nalatenschap in aanmerking te nemen actuele vrije marktwaarde is van een perceel gelegen te Aruba en het daarop gebouwde. Vervolgens stelt het gerecht met inachtneming hiervan de respectievelijke over- en onderbedeling van partijen vast.

Instantie: Gerecht in Eerste Aanleg van Aruba

Datum uitspraak: 08-01-2025

ECLI: ECLI:NL:OGEAA:2025:22

Zaaknummer: AUA202203131

Rechters: A.H.M. van de Leur

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

De vordering door verhuurder tot ontruiming door zoon van door diens overleden moeder gehuurde woning wordt toegewezen.

De vordering in kort geding tot ontruiming van de door de zoon bewoonde en door diens overleden moeder gehuurde woning moet worden afgewezen als de zoon recht heeft op huurvoortzetting. De daartoe in december 2024 bij de rechtbank ingestelde vordering kan alleen worden toegewezen als hij een duurzame gemeenschappelijke huishouding heeft gehad met zijn moeder en hij vanuit financieel oogpunt voldoende waarborg biedt voor nakoming van de huur en, voor zover dat is vereist, een huisvestingsvergunning overlegt. De voorzieningenrechter stelt dat naar verwachting in deze procedure zal worden geoordeeld dat een duurzame gemeenschappelijke huishouding ontbreekt. Uitgangspunt is wel dat slechts onder bijzondere omstandigheden een samenleven van een kind en een ouder na het zelfstandig worden van het kind kan worden aangemerkt als een blijvende samenwoning met een gemeenschappelijke huishouding, ook als het gaat om een volwassen kind dat, na te zijn uitgevlogen, terugkeert naar de ouderlijke woning. De samenwoning was ingegeven om zijn ernstig zieke moeder te verzorgen en zijn moeder overleed korte tijd later. Daarnaast was de zoon kort daarvoor zijn huurwoning verloren door een uitgesproken ontruiming in een kortgedingprocedure. Volgens de zoon zou zijn moeder herstellen en was de verwachting dat de samenleving niet op korte termijn zou eindigen. Hij onderbouwt dat echter verder niet. De kantonrechter komt daarom tot de conclusie dat niet vast is komen te staan dat een gemeenschappelijke duurzame huishouding heeft bestaan en dat een bodemrechter de ingestelde vordering van de zoon tot voortzetting zal afwijzen dan wel een eventuele vordering van de verhuurder tot ontbinding van de huurovereenkomst en ontruiming van de woning zal toewijzen. De zoon verblijft dus zonder recht of titel in de woning zodat de gevorderde ontruiming dan ook toewijsbaar is.

Instantie: Rechtbank Noord-Holland

Datum uitspraak: 23-01-2025

ECLI: ECLI:NL:RBNHO:2025:739

Zaaknummer: 11459288

Rechters: P.J. Jansen

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Vier zaken waarin in beneficiair aanvaarde/onbeheerde nalatenschappen de benoeming door de rechtbank wordt verzocht van een vereffenaar.

In ECLI:NL:RBROT:2025:2053 verzoekt een erfgenaam de benoeming van een vereffenaar op grond van artikel 4:203 lid 1 onder a BW. De overledene had in zijn testament de wettelijke verdeling van toepassing verklaard, waardoor verzoeker wat zijn erfdeel betreft slechts een vorderingsrecht kreeg op erfgenaam A. Het onder de tweetrap vallende vermogen komt door het overlijden van A aan verzoeker toe. Volgens de executeur in de nalatenschap van A had de overledene echter veel schulden, waaronder aanzienlijke vorderingen van A op de overledene. Het is gelet hierop onduidelijk wat de samenstelling was van het bezwaard vermogen. Verzoeker stelt over onvoldoende kennis en kunde te beschikken om de nalatenschap van de overledene te vereffenen. Gelet hierop heeft verzoeker voldoende onderbouwd dat er een belang is om een vereffenaar te benoemen.

Ook in ECLI:NL:RBROT:2025:2054 wordt namens (22) erfgenamen op grond van artikel 4:203 lid 1 onder a BW de benoeming verzocht van een vereffenaar. De overledene in kwestie was toen zij overleed niet getrouwd of geregistreerd als partner en heeft ook geen kinderen achtergelaten. De afstammelingen van de grootouders van de vaderszijde en moederszijde van de overledene zijn de erfgenamen. Dit zijn volgens verzoekster de 22 personen van wie zij gevolmachtigde is en de belanghebbenden. Verzoekster heeft ook voldoende toegelicht dat zij er een belang bij heeft als een vereffenaar wordt benoemd, omdat de nalatenschap op dit moment niet beheerd en vereffend kan worden doordat de andere erfgenamen niet reageren op berichtgeving en geen boedelvolmacht ondertekenen. Er is dus een belang om een vereffenaar te benoemen die tot taak heeft om de nalatenschap te beheren en voor zover mogelijk de schulden van de nalatenschap te voldoen. Een vereffenaar heeft verder ook als taak om een erfgenamenonderzoek te verrichten naar de eventuele nog onbekende erfgenamen van de overledene (art. 4:225 lid 1 BW), zodat er voldoende belang is om een vereffenaar te benoemen.

In ECLI:NL:RBROT:2025:2055 wordt het door de hypotheekverstrekker ingediende en op artikel 4:204 lid 1 onder a BW gebaseerde verzoek toegewezen. Verzoekster heeft voldoende

toegelicht dat zij er een belang bij heeft als een vereffenaar wordt benoemd, omdat het gevaar bestaat dat haar opeisbare schuld niet volledig wordt voldaan. De broer van de overledene heeft namelijk verklaard dat alle familieleden de nalatenschap hebben verworpen, omdat de overledene financieel zijn zaakjes niet op orde had. Een vereffenaar heeft tot taak om voor zover mogelijk de schulden van een nalatenschap te voldoen. Verzoekster kan voorts als een vereffenaar is benoemd een veilingtraject starten met betrekking tot de woning, omdat betekening aan een vereffenaar moet plaatsvinden. De rechtbank merkt hierbij wel op dat het de voorkeur geniet dat de woning onderhands wordt verkocht om een zo hoog mogelijke opbrengst te genereren.

In ECLI:NL:RBROT:2025:2056 handelen de twee verzoekers bij hun op artikel 4:203 lid 1 onder a BW gebaseerde verzoek in de hoedanigheid van twee van de gezamenlijke vereffenaars in de nalatenschap van de overledene. Belanghebbenden zijn een 34-tal goede doelen. De overledene heeft verzoekers tezamen met de belanghebbenden tot erfgenamen benoemd. Verzoekers geven aan dat zij er een belang bij hebben als een vereffenaar wordt benoemd, omdat het hun niet lukt om de andere erfgenamen, de goede doelen, te bereiken om een volmacht te verkrijgen en zij zelf niet in staat zijn om de afwikkeling van de nalatenschap te doen. De nalatenschap blijft hierdoor onbeheerd. Het verzoek is gelet op het voorgaande voor toewijzing vatbaar. Interessant is dat de rechtbank overweegt dat zij op grond van artikel 4:206 lid 1 BW, voor zover zij bestaan en bekend zijn, de erfgenamen van de overledene, de executeur en de boedelnotaris moet horen voordat zij beslist op het verzoek om een vereffenaar te benoemen. De door de overledene in haar testament benoemde executeur heeft de benoeming niet aanvaard, zodat er geen executeur is. Er is ook geen boedelnotaris. De erfgenamen van de overledene zijn verzoekers samen met de goede doelen. Verzoekers hebben niet aangegeven prijs te stellen op een mondelinge behandeling. De rechtbank is van oordeel dat de goede doelen niet in hun belangen worden geschaad als zij niet gehoord worden. Verzoekers stellen dat zij hebben geprobeerd de goede doelen te bereiken om een volmacht te verkrijgen, maar dit verliep moeizaam. Dit kan wijzen op twee situaties, namelijk de situatie dat de goede doelen er bewust voor hebben gekozen geen volmacht te verlenen, of de situatie dat de goede doelen er geen bezwaar tegen hebben dat verzoekers de nalatenschap afwickelen. In de situatie dat de goede doelen er bewust voor gekozen hebben om geen volmacht te verstrekken aan verzoekers, zal de aangewezen weg zijn om een vereffenaar te benoemen. De nalatenschap kan immers anders niet beheerd en vereffend worden en het komt niet werkbaar over als verzoekers en de 34 goede doelen samen het beheer en de vereffening op zich moeten nemen. In de situatie dat de goede doelen de afwikkeling van de nalatenschap aan verzoekers hebben willen overlaten, kan daaronder ook begrepen worden de situatie dat verzoekers met gebruikmaking van de volmachten een vereffenaar willen laten benoemen omdat zij zichzelf niet in staat achten om de vereffening op zich te nemen. In beide

situaties ligt het daarom in de rede dat de goede doelen geen bezwaar zullen hebben tegen benoeming van een vereffenaar, zodat de rechtbank zonder het horen van de goede doelen uitspraak zal doen.

Instantie: Rechtbank Rotterdam

Datum uitspraak: 16-01-2025

ECLI: ECLI:NL:RBROT:2025:2053

Zaaknummer: C/10/691780 / HA RK 24-1183

Rechters: C. van Steenderen-Koornneef

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Het hof volgt de rechtbank in het oordeel dat de door vertrouwenspersoon en beoogd erfgenaam ter besparing van erfbelasting met erflaatster gesloten overeenkomsten vernietigbaar/nietig zijn vanwege wilsontbreken.

De zaak komt er in de kern op neer dat een vertrouwenspersoon/beoogd erfgenaam [appellant A] met erflaatster overeenkomsten sluit die bedoeld zijn om erfbelasting te besparen. Erflaatster onterft A als beoogd erfgenaam nadat zij de reikwijdte van de constructie ontdekt; zij voelt zich bestolen en wijst een nieuwe erfgenaam aan. Na het overlijden van erflaatster vordert A van de werkelijke erfgenaam nakoming van de overeenkomsten. A verlangt nakoming door geïntimeerde B (pro se, in hoedanigheid van (beneficiair) erfgenaam in de nalatenschap van erflaatster en in hoedanigheid van vereffenaar van de nalatenschap) van twee overeenkomsten die hij op 2 mei 2019 heeft gesloten met erflaatster. Het betreft een koopovereenkomst van het twee derde deel van de eigendom van de woning van erflaatster waarvan A in 2014 al voor een derde deel eigenaar was geworden; en een overeenkomst waarbij A aan erflaatster € 210.000 heeft geleend. Daarnaast vordert A de nakoming van een huurovereenkomst die hij in 2014 met erflaatster heeft gesloten, nog aangevuld met een in het voorjaar van 2015 gesloten vaststellingsovereenkomst over de huur. Tegen die vorderingen heeft B zich verweerd en als tegenvordering heeft zij de vernietiging van die overeenkomsten gevorderd op grond van dwaling en/of misbruik van omstandigheden. Bij de rechtbank speelde ook nog een procedure in vrijwaring waarin B de vernietiging vorderde van twee schenkingen van elk € 102.000 die erflaatster uit het bedrag van € 210.000 had gedaan aan de twee kinderen van A. De rechtbank heeft de vorderingen van A afgewezen en die van B toegewezen omdat de overeenkomsten van 2 mei 2019 vernietigbaar zijn vanwege wilsontbreken van erflaatster. In de vrijwaringsprocedure zijn de schenkingen aan de kinderen ook op die grond vernietigd. Verder heeft de rechtbank geoordeeld dat er geen grond bestaat voor nakoming van de huurovereenkomst. Dat zou strijdig zijn met de bedoeling van die overeenkomst, te weten besparing van door A te betalen erfbelasting in de situatie dat A nog de enig erfgenaam was van erflaatster. Door de latere onterving van A wordt dat doel niet meer gediend, aldus de rechtbank. Daarnaast heeft de rechtbank nog een vordering van B om gemachtigd te worden om de woning te verkopen, toegewezen. Het hof gaat ervan uit dat A

met het initiatief is gekomen en dat hij, zoals hij ook zelf heeft verklaard, de constructie helemaal zelf heeft bedacht en uitgevoerd. Gelet op de nadelige gevolgen van de constructie voor het vermogen van erflaatster, de ingewikkeldheid van de gekozen constructie (kasrondje) en de kwetsbare situatie waarin erflaatster zich bevond, had A er in die situatie niet op mogen vertrouwen dat erflaatster de constructie wilde als hij niet uitdrukkelijk alle ‘ins and outs’ daarvan met haar had doorgesproken en zich ervan had vergewist dat zij de constructie volledig begreep en wilde. A heeft wel verklaard dat dit het geval was, maar het hof acht die verklaring evenmin geloofwaardig, al helemaal niet in het licht van zijn eigen spijtbetuiging aan erflaatster dat hij haar niet alle details had vermeld. A heeft niets aangevoerd waaruit kan blijken dat erflaatster wel begreep wat zij ondertekende en dat ook wilde. De vertrouwenspositie die A bij erflaatster kennelijk genoot en de kwetsbare positie waarin zij verkeerde, kan verklaren waarom erflaatster toch heeft getekend als zij de constructie niet begreep en niet wilde. Dat ontbreken van haar wil dient dan voor rekening van A te worden gelaten. Dit leidt het hof tot het oordeel dat hoewel de rechtbank ook had kunnen concluderen dat de overeenkomsten van mei 2019 vanwege het ontbreken van de wil van erflaatster nietig waren, er geen aanleiding is om het vonnis op dat punt te verbeteren, nu dat voor de rechtsgevolgen in deze zaak geen verschil maakt. Uit de vernietiging van de overeenkomsten volgt dat alle vorderingen van A die zijn gebaseerd op de verplichting van erflaatster om die overeenkomsten na te komen, worden afgewezen. De op de huurovereenkomst gebaseerde vordering wijst het hof wel toe. Weliswaar was de achtergrond van het sluiten van de huurovereenkomst gelegen in het besparen van erfbelasting, maar dat neemt niet weg dat A wel voor een derde deel mede-eigenaar was geworden van de woning en dat alleen erflaatster het gebruik van die woning had. De huurovereenkomst kan beschouwd worden als een vergoeding die partijen waren overeengekomen voor het gebruik van de volledige woning door erflaatster. Kennelijk was het de bedoeling dat die aanspraak van A na het overlijden van erflaatster als een schuld in mindering zou komen op de omvang van haar nalatenschap, maar dat doet er niet aan af dat ook nadat A overleden was, wel een grond bestond voor die vergoeding. Dat A tot het overlijden van erflaatster daar geen aanspraak op heeft gemaakt, betekent nog niet dat hij afstand heeft gedaan van zijn aanspraak op die vergoeding. Enkel tijdsverloop is daarvoor niet voldoende en niet is aangevoerd dat B uit gedragingen of uitspraken van A afstand van die aanspraak mocht afleiden.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 11-02-2025

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2025:839

Zaaknummer: 200.337.586/01

Rechters: O.E. Mulder, L. van Dijk en M.J. van Lingen

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Een vordering tot verdeling van een gemeenschappelijk goed kan niet verjaren en dat geldt ook voor vorderingen van de vereffenaar tot afgifte van stukken en het afleggen van rekening en verantwoording, nu die vorderingen rechtstreeks verband houden met de vordering tot verdeling.

Erflaatster A was de niet hertrouwde weduwe van haar in 1982 overleden echtgenoot. Na haar overlijden heeft A haar acht kinderen als erfgenamen achtergelaten. Twee van hen hebben de nalatenschap beneficiair aanvaard, en zes van hen hebben hun zus en mede-erfgenaam B en haar echtgenoot/appellant C gemachtigd. In de verklaring van erfrecht staat dat B en C tezamen met het achtste kind uitsluitend tezamen bevoegd en gerechtigd zijn in de nalatenschap. In 2018 heeft de rechtbank X benoemd tot vereffenaar van de nalatenschap van erflaatster. In het kader van de uitoefening van zijn werkzaamheden heeft de vereffenaar bij C informatie opgevraagd met betrekking tot de omvang en samenstelling van de nalatenschap van erflaatster alsmede met betrekking tot het beheer/de afwikkeling van de nalatenschap van erflaatster. In mei 2022 heeft de kantonrechter bevel gegeven tot het opmaken van een boedelbeschrijving en in januari 2023 heeft de notaris aan wie de opdracht is verleend tot het opstellen daarvan, medegedeeld dat hij heeft geprobeerd een overzicht te krijgen van de tot de nalatenschap van erflaatster behorende bezittingen en schulden, maar dat op basis van de bekende gegevens nog geen concept van de boedelbeschrijving kan worden opgemaakt omdat niet alle opgevraagde gegevens zijn verstrekt. In april 2023 heeft de rechtbank op vordering van X appellant C veroordeeld relevante informatie inzake de nalatenschappen van erflaatster en haar echtgenoot af te geven en binnen tien weken rekening en verantwoording af te leggen. In oktober 2023 stelt de rechtbank vast dat de door C afgelegde verantwoording onvoldoende is en dat C voor een tekort aansprakelijk is. X heeft uiteindelijk € 100.000 aan verbeurde dwangsommen geïnd en in februari 2024 heeft de rechtbank eindvonnis gewezen en beslist dat C een vergoeding moet betalen ter grootte van de door de nalatenschap van erflaatster geleden schade, (deels) op te maken bij staat en te vereffenen volgens de wet. C is veroordeeld tot betaling van € 224.033 als voorschot op de door de nalatenschap van erflaatster geleden schade. In mei 2024 heeft C hoger beroep ingesteld en in juni 2024 heeft X executoriaal derdenbeslag gelegd onder de dochter van C en haar echtgenoot. Over de grieven overweegt

het hof dat het met de vereffenaar van oordeel is dat de rechtsvorderingen tot afgifte van stukken en het afleggen van rekening en verantwoording niet zijn verjaard. Kernpunt is dat op dit moment de vereffening van de nalatenschap van erflaatster nog (steeds) niet is voltooid zodat de fase van verdeling nog niet kan aanvangen. Als het gaat om die verdeling, geldt op grond van artikel 3:178 lid 1 BW dat ieder der deelgenoten te allen tijde verdeling van een gemeenschappelijk goed kan vorderen en dat deze vordering tot verdeling niet kan verjaren. Het hof is van oordeel dat dit – in de huidige omstandigheden – ook geldt voor de vorderingen van de vereffenaar X tot afgifte van stukken en het afleggen van rekening en verantwoording, nu die vorderingen rechtstreeks verband houden met, dan wel voorafgaan aan, de vordering tot verdeling, en die verdelingsvordering anders illusoir (een lege huls) zou worden. Om tot verdeling te kunnen komen, dient eerst de vereffening te worden voltooid, en juist dat wordt – zoals X ook heeft betoogd – bemoeilijkt door het ontbreken van de relevante informatie en documentatie. Ter zake van het betoog van C dat de rechtbank ten onrechte ervan is uitgegaan dat hij zich met de afwikkeling van de nalatenschap van erflaatster heeft beziggehouden, gaat het hof ervan uit dat vaststaat dat C (tezamen met zijn echtgenote en de achtste erfgenaam) gerechtigd was de in de verklaring van erfrecht vermelde taken te vervullen en dat hij die taken ook als een goed boedelgemachtigde/vereffenaar moest vervullen. Dat C, behalve op het doen van de aangifte voor het recht van successie, geen van die taken op zich zou hebben genomen zoals hij stelt of dat hij (als hij al alleen had gehandeld) onbevoegd zou zijn geweest, heeft C verder niet toegelicht of nader onderbouwd. Zijn betoog op dit punt is temeer ongeloofwaardig in het licht van het vaststaande feit dat hij (vanaf 1998 tot in ieder geval 2016) in het kader van de afwikkeling van de nalatenschap samen met zijn echtgenote juist aanzienlijke bedragen heeft ontvangen en voorschotten op erfdelen heeft uitbetaald. Dit alles wijst erop dat C zelf (kennelijk) ook meende dat de akte van erfrecht hem (mede)vereffenaar maakte. Over de grief dat het voor C niet duidelijk is welke stukken hij aan de vereffenaar dient af te geven, acht het hof de door de rechtbank in het dictum gegeven omschrijving voldoende duidelijk en gespecificeerd.

Instantie: Gerechtshof Den Haag

Datum uitspraak: 14-01-2025

ECLI: ECLI:NL:GHDHA:2025:118

Zaaknummer: 200.328.151/01

Rechters: M.J. van Cleef-Metsaars, A.E. Sutorius-van Hees en A. Zonneveld

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Het gerecht wijst het verzoek tot benoeming van een vereffenaar af.

A verzoekt in de nalatenschap van de in 1886 te Curaçao overleden erflater om te worden benoemd als beheerder van de nalatenschap van de erflater. A geeft aan dat zijn moeder sinds 1956 steeds de grondbelasting voor een tot de nalatenschap behorend perceel heeft betaald en dat hijzelf dit doet sinds haar overlijden in 2023. Uit een tussenbeschikking blijkt dat het gerecht begrijpt dat A heeft bedoeld dat een vereffenaar van de nalatenschap wordt benoemd als bedoeld in artikel 4:204 lid 1 sub a en/of b BW en dat het gerecht van plan was om, mede met het oog op de belangen van andere mogelijke deelgenoten en een voortvarende afwikkeling van de nalatenschap van de erflater, stichting X als vereffenaar te benoemen. Omdat A verzocht om zelf als beheerder/vereffenaar te worden benoemd, kreeg hij gelegenheid te berichten of hij zijn verzoek tot benoeming van een vereffenaar handhaaft of intrekt. Het gerecht wijst uiteindelijk het verzoek af omdat uit het na de tussenbeschikking ingediende aanvullend verzoek blijkt dat de nalatenschap door verzoeker en een aantal anderen wordt beheerd. Van het onbeheerd blijven als bedoeld in artikel 4:204 BW is dan ook geen sprake. Evenmin is sprake van een beneficiaire aanvaarding van de nalatenschap als bedoeld in artikel 4:203 BW. Van een voldoende wettelijke grondslag voor toewijzing van het verzoek tot benoeming van een vereffenaar van de nalatenschap van de erflater is dan ook niet gebleken.

Instantie: Gerecht in eerste aanleg van Curaçao

Datum uitspraak: 18-02-2025

ECLI: ECLI:NL:OGEAC:2025:24

Zaaknummer: CUR202402526

Rechters: P.E. de Kort

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Volgens het hof geldt artikel 1:207a lid 2 BWC niet in een zaak, waar beide kinderen van de overledene pas na het overlijden aanspraak hebben gemaakt op familierechtelijke betrekkingen.

A is in 2018 overleden, ongehuwd en zonder achterlating van op dat moment bekende afstammelingen en zonder testament. In 2021 heeft de rechtbank Den Haag gerechtelijk vastgesteld dat A de vader was van appellante X en in 2022 is een verklaring van erfrecht opgesteld waarin X als enig erfgenaam is aangemerkt. X heeft de nalatenschap beneficiair aanvaard en inmiddels al een bedrag ad Naf 150.000 uit de nalatenschap ontvangen. In eerste aanleg heeft het gerecht de vordering van A afgewezen tot veroordeling van de notaris tot medewerking aan de afwikkeling van de nalatenschap door NAF 150.000 aan X uit te betalen. Naar het voorlopig oordeel van het hof in dit kort geding gaat het om de vraag of A met een beroep op artikel 1:207a lid 2 BWC aanspraak kan maken op de volledige erfenis van A, althans of met voldoende mate van waarschijnlijkheid kan worden aangenomen dat dat in een bodemprocedure zal worden beslist. Volgens het hof is dit niet het geval. Het hof volgt X niet in haar betoog dat het tweede lid van artikel 1:207a BWC dat onder de daar bedoelde kinderen – in tegenstelling tot in lid 1 – (ook) vallen kinderen van de vader over wie na diens overlijden het vaderschap gerechtelijk is vastgesteld. Het hof oordeelt dat er niet van kan worden uitgegaan dat de situatie van artikel 1:207a lid 2 BWC van toepassing is in deze zaak, waar beide kinderen van A, te weten X en de belanghebbende Y pas na het overlijden van de vader aanspraak hebben gemaakt op familierechtelijke betrekkingen. Dat Y die aanspraken inmiddels heeft prijsgegeven is niet komen vast te staan. Het enkele feit dat niet is gebleken dat de moeder van X een daartoe strekkend verzoek binnen de in artikel 1:207a lid 2 BWC genoemde termijn van vijf jaar na het overlijden van de vermoede vader heeft ingediend bij de rechter in Curaçao, is voor zo'n verstrekkend oordeel niet voldoende.

Instantie: Gemeenschappelijk Hof van Justitie van Aruba, Curaçao, Sint Maarten en van Bonaire, Sint Eustatius en Saba

Datum uitspraak: 21-01-2025

ECLI: ECLI:NL:OGHACMB:2025:34

Zaaknummer: CUR2024H0001

Rechters: E.M. van der Bunt, C.J.H.G. Bronzwaer en E.P. van Unen

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

De kantonrechter bepaalt dat broer/legataris niet hoeft te wachten op uitkering van zijn legaat totdat de erfgenamen van moeder hun onderlinge strijd hebben beslecht en veroordeelt hen tot uitbetaling van een voorschot naar evenredigheid aan hun erfdeel.

De in 2012 overleden vader en in 2017 overleden moeder waren gehuwd in gemeenschap van goederen en hebben vier kinderen achtergelaten: eiser A, gedaagden B en D en een vierde niet in de procedure betrokken zoon E. In haar testament heeft moeder haar kinderen A en E onderfd en hun een legaat ter grootte van hun legitieme portie toegekend, opeisbaar na de levering van de tot de nalatenschap behorende en aan B (onder de verplichting tot inbreng van de waarde) gelegateerde woning. Van de erfgenamen B, C, D heeft de laatste beneficiair aanvaard. In september 2017 is de woning aan B geleverd. In een procedure in 2021 heeft het Hof Den Bosch voor recht verklaard dat op het aandeel van B in de nalatenschap circa € 44.000 in mindering komt. In onderhavige procedure vordert A bij de rechtbank een verklaring voor recht dat hij als legataris een vordering heeft op de nalatenschap van zijn moeder ten bedrage van € 16.705,40, te vermeerderen met de wettelijke rente daarover vanaf 30 september 2017. Voorts vordert hij om B, C en D hoofdelijk te veroordelen voormeld bedrag, vermeerderd met rente, aan hem te voldoen. B en C erkennen het door A gevorderde bedrag en verweren zich tegen de gevorderde hoofdelijke veroordeling. D betwist ook de hoogte van de vordering. De kantonrechter leidt uit de feiten af dat het erfdeel dat aan A is uitgekeerd in verband met zijn aandeel in vaders nalatenschap te hoof is geweest en dat dit betekent dat zowel de berekening van A als die van D niet zonder meer kan worden gevolgd. Die vordering van A wordt dan ook afgewezen. De kantonrechter ziet wel aanleiding om de vordering van A tot, kort gezegd, uitbetaling van het aan hem toekomende legaat gedeeltelijk, en bij wege van voorschot, toe te wijzen. Evident is dat B, C en D elkaar als erfgenamen in een (juridische) houdgreep houden. Niet valt in te zien waarom A, die enkel schuldeiser van de boedel van moeder is, zou moeten wachten tot het moment waarop die onderlinge strijd tussen de erfgenamen definitief zal zijn beslecht. Uit de processtukken blijkt dat de notaris een geldbedrag in depot heeft dat ruimschoots toereikend is om de vordering van A als legataris (althans een substantieel deel daarvan bij wege van voorschot) te voldoen. De kantonrechter veroordeelt de erfgenamen dan ook daartoe. Naar het oordeel van de kantonrechter vormt de

omstandigheid dat A zijn schuld (in verband met het te veel uitgekeerde vaderlijke erfdeel) aan de boedel van moeder nog niet heeft voldaan, geen gewichtige reden om op de voet van artikel 4:5 BW te bepalen dat de vordering van A, wat betreft het aandeel van D daarin, pas hoeft te worden betaald nadat de vordering van de nalatenschap op A, al dan niet ten dele door schuldverrekening met diens nalatenschapsaandeel, volledig is voldaan. Ook vloeit dat niet voort uit de redelijkheid en billijkheid, zoals D meent. De kantonrechter stelt het voorschot vast op € 15.000. Nu moeder niet anders heeft beschikt is er geen rechtsgrond om van de regel van artikel 4:117 BW af te wijken zodat – nu sprake is van een prestatie die deelbaar is, B, C en D ieder voor een deel, evenredig aan zijn erfdeel, zijn verbonden.

Instantie: Rechtbank Zeeland-West-Brabant

Datum uitspraak: 12-02-2025

ECLI: ECLI:NL:RBZWB:2025:807

Zaaknummer: 10749568 CV EXPL 23-3098 (E)

Rechters: J.A.J. van den Boom

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Vordering tot ontruiming wordt toegewezen en vordering tot huurvoortzetting wordt afgewezen omdat kleinzoon het verzoek tot huurvoortzetting te laat indient en er ook los daarvan geen sprake was van een duurzame gemeenschappelijke huishouding.

Verhuurder heeft een woning verhuurd aan de in 2014 overleden X en de in 2022 overleden Y. X en Y waren resp. de moeder/vader van appellant A en de oma/opa van appellant B. A en B staan vanaf resp. juli 2022 en september 2021 in de basisregistratie personen op dit adres ingeschreven. Ten aanzien van het verzoek van appellanten tot huurvoortzetting oordeelt het hof dat het verzoek te laat is ingediend en dat er geen sprake is van bijzondere omstandigheden die maken dat strikte toepassing van de zesmaandstermijn naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar is. Maar ook als dat wel geval zou zijn geweest, kan het verzoek niet worden toegewezen omdat er geen sprake is van een duurzame gemeenschappelijke huishouding van B met opa. Anders dan de enkele mededeling dat B € 150 per maand heeft bijgedragen wordt er geen enkel inzicht verschaft in het financiële reilen en zeilen van de huishouding die hij met zijn opa heeft gevoerd. Wel wordt er een verklaring overgelegd van de, naar het hof begrijpt voormalige, levenspartner van B die samen met hem en hun dochter vanaf januari 2020 in de woning heeft gewoond totdat zij weer vertrok. Zij verklaart ook over de € 150 en dat de kosten van boodschappen, energie en internet werden gedeeld maar enige documentatie, waarmee deze bijdrage, het delen van kosten en de verdeelsleutel worden aangetoond, ontbreekt. De positie van vader A, die sinds 27 juli 2022 in de woning woont en zijn eigen huurwoning heeft opgegeven, doet aan deze beoordeling niet af. Nu de huurovereenkomst wegens het ontbreken van een duurzame gemeenschappelijke huishouding van B niet door hem kan worden voortgezet, bevindt A zich zonder recht of titel in de woning. Zijn rechtspositie als bewoner c.q. eventueel toekomstig medehuurder is immers volledig afhankelijk van die van B. Een andere wettelijke basis waarop hij als huurder zou hebben te gelden wordt dan ook niet door A en B aangevoerd.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 18-02-2025

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2025:860

Zaaknummer: 200.332.618

Rechters: A.E.F. Hillen, S.C.P. Giesen en A.J.J. van Rijen

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Een voorwaardelijk verzoek ex artikel 4:194a BW tot alsnog beneficiair aanvaarden kan niet worden gedaan door een erfgenaam die zelf stelt niet zuiver te hebben aanvaard.

Na het overlijden in 2024 van erflater A laat hij achter zijn echtgenote/verzoekster B (met wie hij in voor hem derde echt was gehuwd) en dochter/belanghebbende C (geboren uit het eerste huwelijk van A). De wettelijke verdeling is van kracht geworden. Na het overlijden meldt een kandidaat-notaris aan B dat A een bij zijn overlijden opeisbare schuld heeft aan zijn tweede echtgenote/verweester X van € 40.000. Bij akte nalatenschap van 30 april 2024 heeft B de nalatenschap beneficiair aanvaard. Bij akte nalatenschap van 1 mei 2024 heeft C de nalatenschap beneficiair aanvaard. Bij brief van 24 juni 2024 heeft verzoekster de kantonrechter meegedeeld dat de nalatenschap van A negatief is. Hoewel B betwist dat sprake zou zijn van eerdere zuivere aanvaarding doet zij voor de zekerheid een voorwaardelijk beroep op artikel 4:194a lid 1 BW, in die zin dat dit verzoek alleen wordt gedaan voor het geval (in rechte) mocht komen vast te staan dat zij toch al eerder zuiver zou hebben aanvaard. Voor de mogelijkheid van het doen van een voorwaardelijk beroep verwijst verzoekster naar de beschikking van het Hof Arnhem-Leeuwarden van 22 maart 2018 (ECLI:NL:GHARL:2018:2754, ERF 2018-0122). Volgens de kantonrechter dient te worden beoordeeld of een voorwaardelijk beroep op artikel 4:194a lid 1 BW mogelijk is, in die zin dat het verzoek wordt gedaan voor het geval (in rechte) mocht komen vast te staan dat verzoekster al eerder zuiver zou hebben aanvaard. En dat is niet het geval. Anders dan B heeft gesteld, kan uit genoemde uitspraak niet worden afgeleid dat een voorwaardelijk beroep op artikel 4:194a lid 1 BW mogelijk is voor het geval (in rechte) mocht komen vast te staan dat zij al zuiver heeft aanvaard. Het hof overweegt in die zaak slechts dat de notaris namens verzoekster in die zaak zorgvuldiger had dienen te verwoorden dat de verzoeken alleen werden gedaan voor het geval mocht blijken dat verzoekster toch zuiver zou hebben aanvaard. Bovendien oordeelt het hof in die zaak dat verzoekster, nu zij de nalatenschap ten tijde van de indiening van het verzoekschrift zuiver had aanvaard, niet-ontvankelijk had moeten worden verklaard in haar verzoeken. Impliciet maakt het hof hiermee duidelijk dat in een procedure zoals deze waarbij de verzoekende erfgenaam niet zelf stelt dat hij de nalatenschap zuiver heeft aanvaard, altijd onderzocht en beoordeeld moet worden of voldaan is aan de eis die het artikel stelt, dat de nalatenschap

voordat het verzoek werd ingediend, zuiver is aanvaard. Nu B expliciet heeft gesteld dat zij de nalatenschap van erflater niet zuiver heeft aanvaard, X die stelling alleen bij gebrek aan wetenschap heeft betwist en (ter zitting) niet is gebleken van feiten en/of omstandigheden die tot het oordeel zouden kunnen leiden dat verzoekster de nalatenschap van erflater zuiver heeft aanvaard, moet geoordeeld worden dat van zuivere aanvaarding geen sprake is en daaruit volgt dat verzoekster niet-ontvankelijk moet worden verklaard in haar verzoek.

Instantie: Rechtbank Gelderland

Datum uitspraak: 28-01-2025

ECLI: ECLI:NL:RBGEL:2025:581

Zaaknummer: 11187868 \ EZ VERZ 24-329

Rechters: M.J. van Lee

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Mede gezien de na het overlijden verstreken tijd leidt het feit dat de boedelbeschrijving niet aan alle voorwaarden voldoet, niet tot nietigheid daarvan, en overeenstemming over waardering in het kader van de erfbelasting leidt niet automatisch tot vaststelling van de vordering ex artikel 4:13 BW.

Moeder A was in gemeenschap van goederen gehuwd met de vader/erflater B. B exploiteerde samen met A en zoon C een agrarisch bedrijf. Daarnaast bezat B nog een aannemingsbedrijf. In 2011 heeft verzoekster D een boerderij gekocht waarvan de verbouwing zou worden gedaan door het aannemingsbedrijf van B. B heeft voor die aankoop een hypothecaire lening verstrekt aan D waarvan op het tijdstip van B's overlijden in 2016 nog € 257.000 resteerde. In zijn testament legateerde B aan A zijn aandeel in het agrarische bedrijf, onder de verplichting de waarde daarvan in te brengen in de nalatenschap. Verder zijn A en zijn kinderen verzoekster D en belanghebbenden C en D tot zijn erfgenamen benoemd (zij hebben zuiver aanvaard), en is de wettelijke verdeling van toepassing. In het testament is A tot executeur benoemd. In 2024 is het vermogen van A onder bewind gesteld. In eerste aanleg verzoekt D de kantonrechter om de executeur te bevelen een boedelbeschrijving op te maken, de executeur te ontslaan, te verklaren dat de taken van de executeur zijn geëindigd en haar te veroordelen rekening en verantwoording af te leggen, en te bepalen dat haar geldvordering in de nalatenschap van B wordt vastgesteld ex artikel 4:15 lid 1 BW. Voorts om te bevelen dat een boedelbeschrijving wordt opgemaakt op grond van artikel 4:16 lid 1 tot en met 3 BW, een en ander met veroordeling van de andere partijen tot het verlenen van inzage als bedoeld in het vierde lid van artikel 4:16 BW.

De kantonrechter honoreert het verweer dat de vordering reeds in 2018 is vastgesteld en de heeft de vordering afgewezen. De bewindvoerder van A is in de procedure verschenen en heeft daarmee haar positie in het geding overgenomen. In appèl stelt B dat daar geen sprake van is: er is geen boedelbeschrijving opgemaakt, en bij het ontbreken daarvan kan de waarde van ieders erfdeel niet worden vastgesteld. Er dient dus eerst een boedelbeschrijving plaats te vinden, waarna de geldvordering kan worden vastgesteld. Het hof verwijst naar artikel 4:16 BW en artikel 671 Rv en stelt dat een in het verleden opgemaakte 'specificatie nalatenschap B'

voldoet aan de belangrijkste van die voorwaarden. Ook als een boedelbeschrijving niet aan alle voorwaarden voldoet, hoeft dat niet te leiden tot nietigheid daarvan. In dit geval heeft de accountant van de maatschap in de specificatie opgenomen de waarden van de verschillende bezittingen van vader en zijn schulden. D heeft niet aangevoerd dat het overzicht onvolledig is. Gezien ook het inmiddels verstreken tijdsverloop na het overlijden van vader (meer dan acht jaar) kan die 'specificatie nalatenschap' dienen als boedelbeschrijving en bestaat er dus geen grond voor het opmaken van een (andere) boedelbeschrijving. Daarmee is de kous niet af want de vraagtekens die D heeft geplaatst bij de waardering in die specificatie van de agrarische maatschap kunnen wellicht aanleiding zijn voor een nieuwe vaststelling van de waarde van de nalatenschap van vader, maar niet voor een nieuwe boedelbeschrijving. Uit de correspondentie tussen partijen blijkt voldoende duidelijk dat D niet heeft ingestemd met de vaststelling van haar geldvordering op een bepaald bedrag. Er is weliswaar overeenstemming bereikt over de bedragen voor de aangifte erfbelasting, maar dat houdt nog niet in de vaststelling van de geldvordering als bedoeld in artikel 4:13 BW. Wel hebben er onderhandelingen plaatsgevonden over een verdeling van de nalatenschap van vader waarbij lijkt te zijn uitgegaan van een geldvordering van D van € 204.086, maar die onderhandelingen zijn op niets uitgelopen. Het hof gaat nog over tot een vaststelling van de geldvordering, omdat het behoeft heeft aan een duidelijke uitlating van D over de vraag hoe volgens haar moet worden gekomen tot een vaststelling van die geldvordering, welke uitgangspunten daarbij zouden moeten worden gehanteerd en waarom. Het hof verwijst de zaak voor die uitlating naar de rol.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 20-02-2025

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2025:941

Zaaknummer: 200.321.723/01

Rechters: O.E. Mulder, M.W. Zandbergen en T.K. Lekkerkerker

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Executeur die ex artikel 4:147 lid 2 BW geen toestemming nodig heeft van erven, heeft bij verkoop woning ter voldoening van schulden ook geen machtiging ex artikel 1:345 BW van de kantonrechter nodig als een van de erven minderjarig is.

Het verzoek in onderhavige zaak strekt tot het verlenen van een machtiging om als executeur in een nalatenschap over te gaan tot de verkoop en levering van de woning van de erflater, die onder andere aan de minderjarige betrokkene toekomt. De verzoeker is een van de executeurs/afwikkelingsbewindvoerders en is op grond van artikel 4:147 lid 1 BW bevoegd door hem beheerde goederen te gelde te maken, voor zover dit nodig is voor de tot zijn taak behorende voldoening van schulden der nalatenschap en de nakoming der hem opgelegde lasten. Uit het in het geding gebrachte testament volgt dat erflater gebruik heeft gemaakt van de hem in artikel 4:147 lid 2 BW gegeven mogelijkheid om de executeur de bevoegdheid te geven, zonder overleg of toestemming van de erfgenamen, keuzes te maken over het te gelde maken van goederen en de wijze van tegeldemaking. De kantonrechter begrijpt uit het verzoek dat de woning mede wordt verkocht, omdat dit nodig is voor de voldoening van schulden van de nalatenschap en nakoming van aan de executeur opgelegde lasten. De executeur kan dus zonder medewerking of toestemming van de erfgenamen tot de verkoop en levering van de woning overgegaan. Een machtiging ex artikel 1:345 BW jo. 1:253k BW ten behoeve van de minderjarige erfgenaam behoeft in dat geval niet te worden gegeven. Het verzoek wordt daarom afgewezen. Verder overweegt de kantonrechter dat het gezien het testamentaire bewind niet nodig is om ambtshalve te bepalen dat het aan de minderjarige toekomende deel van de verkoopopbrengst wordt gestort op een BEM-bankrekening.

Instantie: Rechtbank Limburg

Datum uitspraak: 12-02-2025

ECLI: ECLI:NL:RBLIM:2025:1796

Zaaknummer: 11539612 BT VERZ 25-999

Rechters: G.M. Drenth

Wetsartikelen: